T.C.
İSTANBUL ÜNİVERSİTESİ-CERRAHPAŞA
LİSANSÜSTÜ EĞİTİM ENSTİTÜSÜ

YÜKSEK LİSANS

SOSYAL MEDYA BAĞIMLILIĞI VE İŞ YAŞAMINDA YALNIZLIK: HEMŞİRELER ÜZERİNDE BİR ARAŞTIRMA

MEHMET GENCER

DANIŞMAN
DR.ÖĞR.ÜYESİ FERİDE EŞKİN BACAKSIZ

2.DANIŞMAN
DR.ÖĞR.ÜYESİ HANDAN ALAN

HEMŞİRELİKTE YÖNETİM ANABİLİM DALI
HEMŞİRELİKTE YÖNETİM PROGRAMI

İSTANBUL-2020

Bu çalışma 05.11.2020 Tarihinde Aşağıdaki jüri tarafından

Hemşirelikte yönetim Anabilim Dalı, Hemşirelikte Yönetim Tezli Yüksek Lisans Programı Yüksek Lisanas Tezi olarak kabul edilmiştir.

TEZ JÜRİSİ

Dr. Öğr. Üyesi FERİDE EŞKİN BACAKSIZ
Sağlık Bilimleri Üniversitesi
Hamidiye Hemşirelik Fakültesi

.

Dr. Öğr. Üyesi HANDAN ALAN
İstanbul Üniversitesi-Cerrahpaşa
Florence Nightingale Hemşirelik Fakültesi

Prof. Dr. Ülkü Baykal
İstanbul Üniversitesi-Cerrahpaşa
Florence Nightingale Hemşirelik Fakültesi

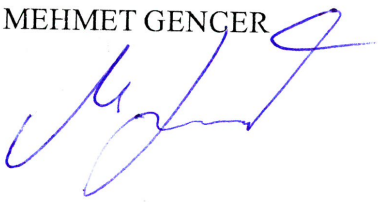
Doç. Dr RUJNAN TUNA
İstanbul Medeniyet Üniversitesi
Sağlık Bilimleri Fakültesi

Dr. Öğr. Üyesi SEDA DEĞİRMENCİ
İstanbul Aydın Üniversitesi
Sağlık Bilimleri Fakültesi

BEYAN

Bu tez çalışmasının kendi çalışmam olduğunu, tezin planlanmasından yazımına kadar bütün safhalarda etik dışı davranışımın olmadığını, bu tezdeki bütün bilgileri akademik ve etik kurallar içinde elde ettiğimi, bu tez çalışmasıyla elde edilmeyen bütün bilgi ve yorumlara kaynak gösterdiğimi ve bu kaynakları da kaynaklar listesine aldığımı, yine bu tezin çalışılması ve yazımı sırasında patent ve telif haklarını ihlal edici bir davranışımın olmadığı beyan ederim.

MEHMET GENÇER

İTHAF

Yaşamımın her anında desteğini ve güler yüzünü esirgemeyen eşim Nursen GENCER’ e ithaf ediyorum.

TEŞEKKÜR

Tez yazımım boyunca desteğini ve yardımını hiç esirgemeyen, sabırla ve emekle yoluma ışık tutan, fikirlerinden ve bilim insanı kişiliğinden çok şey öğrendiğim değerli hocam Dr. Öğr. Üyesi Feride EŞKİN BACAKSIZ' a,

Tez yazımımı bitirmeme destek veren emeğini ve zamanını eksik etmeyen çok değerli hocam Dr.Öğr.Üyesi Handan ALAN'a,

Hemşirelik mesleğine ışık tutan, öğrencilerine meslek aşkını aşılayan, tüm hemşirelerin yasal haklarının savunucusu sayın Prof. Dr. Aytolan YILDIRIM' a,

Tez yazımıma desteğini esirgemeyen Uzm.Dr. Mehmet Erdem AKÇAY' a,

Tez sürecim boyunca bilgi ve deneyimini eksik etmeyen, insaniyetinden çok şey öğrendiğim çok değerli hocam ve abim Dr. Öğr. Üyesi Tahir Emre GENCER'e,

Öğrenim hayatım boyunca beni yetiştiren bugünlere getiren, varlığı ile güç veren sevgili annem Meryem GENCER'e, hayatım boyunca bilgisini ve sevgisini hiç eksik etmeyen ablam Sibel GENCER'e, emeklerini ve sevgisini bir anne şefkatiyle sürekli gösteren canım kardeşim Gözde Hatice GENCER'e,

Çalışmam süresince her zaman yanımda olan, yardımını ve bilgisini eksik etmeyen, hayatıma ışık tutan sevgili hayat arkadaşım eşim Nursen GENCER'e sonsuz teşekkürlerimi sunarım.

Mehmet GENCER

İÇİNDEKİLER

TEZ ONAYI ..... İİ
BEYAN ..... İİİ
İTHAF ..... İV
TEŞEKKÜR V
İÇİNDEKİLER ..... Vİ
TABLOLAR LİSTESİ ..... Vİİİ
ŞEKİLLER LİSTESİ ..... İX
SEMBOLLER / KISALTMALAR LİSTESİ X
ÖZET ..... Xİ
ABSTRACT ..... Xİİ
1. GİRİŞ VE AMAÇ 1
2. GENEL BİLGİLER 3
2.1. Sosyal Medya Kavramı ve Tarihi 3
2.2. Sosyal Medya Kullanımının Olumlu ve Olumsuz Sonuçları 5
2.3. Sosyal Medya Bağımlılığı 6
2.4. Sosyal Medya Kullanımı ve Hemşirelik 8
2.4.1. Sosyal Medya Bağımlılığının Hemşirelerin İş Yaşamına Etkileri 10
2.5. Yalnızlık ve İş Yaşamında Yalnızlık Kavramları 12
2.5.1. Yalnızlığın Nedenleri 13
2.5.2. İş Yaşamında Yalnızlık 13
2.6. Sosyal Medya Bağımlılığı ve İş Yaşamında Yalnızlık İlişkisi 16
3. GEREÇ VE YÖNTEM 18
3.1. Araştırmanın Amacı ve Modeli 18
3.2. Araştırmanın Evreni ve Örneklemi 19
3.3. Verilerin Toplanması 19
3.4. Veri Toplama Araçları 19
3.5. Araştırmanın Etik Yönü 21
3.6. Verilerin Analizi 21
3.7. Araştırmanın Sınırlılıkları 22
4. BULGULAR 23
4.1. Araştırmaya Katılan Hemşirelerin Tanıtıcı Özelliklerine İlişkin Bulgular 24

4.2. Hemşirelerin Sosyal Medya Kullanım Özelliklerine İlişkin Bulgular.....25
4.3. Hemşirelerde Sosyal Medya Kullanım Bağımlılığı Ve İş Yaşamında Yalnızlık Ölçümleri Ve Ölçümler Arası Ilişkilere Yönelik Bulgular.....26
4.4. Hemşirelerin Sosyal Medya Bağımlılığı Ölçümlerinin Kişisel Özelliklerine Göre Karşılaştırılmasına Yönelik Bulgular 28
4.5. Hemşirelerin İş Yaşamında Yalnızlık Ölçümlerinin Kişisel Özelliklerine Göre Karşılaştırılmasına Yönelik Bulgular 33
5. TARTIŞMA 37
5.1. Hemşirelerin Sosyal Medya Kullanım Özelliklerine Yönelik Tartışma.....37
5.2. Hemşirelerde Sosyal Medya Kullanım Bağımlılığı Ölçümleri ve İş Yaşamında Yalnızlık Ölçümleri Arası İlişkilere Yönelik Tartışma 38
5.3. Hemşirelerin Sosyal Medya Bağımlılığı Ölçümlerinin Kişisel Özelliklerine Göre Karşılaştırılmasına Yönelik Tartışma 38
5.4. Hemşirelerin İş Yaşamında Yalnızlık Ölçümlerinin Kişisel Özelliklerine Göre Karşılaştırılmasına Yönelik Tartışma 41
6. SONUÇ VE ÖNERİLER.....43
KAYNAKLAR 45
EKLER.....57
ETİK KURUL KARARI 64
İNTİHAL RAPORU İLK SAYFASI.....65
ÖZGEÇMİŞ 66

TABLOLAR LİSTESİ

Tablo 2-1 Sosyal medya bağımlılığı konusunda öne çıkan çalışmalar 11
Tablo 2-2: İş yaşamında yalnızlık ile ilgili literatür çalışmaları 15
Tablo 3-1: Sosyal Medya Bağımlılığı Ölçeği, alt boyutları, maddeleri ve iç tutarlık katsayıları (N=175) 20
Tablo 3-2: İş Yaşamında Yalnızlık Ölçeği, alt boyutları, maddeleri ve iç tutarlık katsayıları (N=175) 21
Tablo 3-3: Verilerin analizi 22
Tablo 4-1: Araştırmaya katılan hemşirelerin tanıtıcı özellikleri (N=175) 24
Tablo 4-2:Hemşirelerin sosyal medya kullanım özellikleri (N=175) 25
Tablo 4-3:Hemşirelerin kullandıkları sosyal medya hesapları ve sıklığı 25
Tablo 4-4:Hemşirelerin ölçekler ve alt boyutlarının aldıkları puanlar (N=175) 26
Tablo 4-5: Sosyal medya bağımlılığı ve İş yaşamında yalnızlık ilişkisi 28
Tablo 4-6: Hemşirelerin sosyal medya bağimliliği ölçümlerinin kişisel özelliklerine göre karşilaştirilmasi 29
Tablo 4-7:Hemşirelerin sosyal medya kullanımının Sosyal Medya Bağımlılık Ölçeği ve alt boyutlarına göre karşılaştırılması 32
Tablo 4-8: Hemşirelerin iş yaşamında yalnızlık ölçümlerinin kişisel özelliklerine göre karşılaştırılması 33
Tablo 4-9: Hemşirelerin sosyal medya kullanımının İş Yaşamında Yalnızlık Ölçeği ve alt boyutlarına göre karşılaştırılması 35

ŞEKİLLER LİSTESİ

Şekil 2-1:Yalnızlığa neden olan etmenler..... 13
Şekil 3-1: Araştırma modeli..... 18
Şekil 4-1:SMBÖ ile İYÖ toplam ve alt boyut ölçümlerinin nokta saçılım grafikleri..... 27
Şekil 4-2: Araştırma sonuçları 36

SEMBOLLER / KISALTMALAR LİSTESİ

ED: En düşük

EY: En yüksek

Ort: Ortalama

SS: Standart Sapma

r: ilişki katsayısı

p: anlamlılık düzeyi

n: Kişi sayısı

F: Tek Yönlü Varyans Analizi

z: Mann Whitney U Testi

t: Bağımsız Gruplarda t Testi

KW: Kruskal Wallis

adj p: Bonferroni Düzeltmeli Anlamlılık Düzeyi

SML: Sağlık Meslek Lisesi

SBMÖ: Sosyal Medya Bağımlılık Ölçeği

SBMÖ_Top: Sosyal Medya Bağımlılık Ölçeği Toplam Boyutu

SBMÖ_Tolerans: Sosyal Medya Bağımlılık Ölçeği Tolerans Alt Boyutu

SBMÖ_İletişim: Sosyal Medya Bağımlılık Ölçeği İletişim Alt Boyutu

İYÖ: İş Yaşamında Yalnızlık Ölçeği

İYÖ_Top: İş Yaşamında Yalnızlık Ölçeği Toplam Boyutu

İYÖ_Duy: İş Yaşamında Yalnızlık Ölçeği Duygusal Alt Boyutu

İYÖ_Sosyal: İş Yaşamında Yalnızlık Ölçeği Sosyal Alt Boyutu

ÖZET

Gencer, M. (2020). Sosyal Medya Bağımlılığı ve İş Yaşamında Yalnızlık: Hemşireler Üzerinde Bir Araştırma. İstanbul Üniversitesi-Cerrahpaşa Lisansüstü Eğitim Enstitüsü, "Hemşirelikte Yönetim" ABD. Yüksek Lisans Tezi. İstanbul.

Bu tanımlayıcı ve ilişki arayıcı çalışma, hemşirelerin sosyal medya bağımlılık düzeylerini belirlemek, kişisel özeliklerine göre karşılaştırmak ve iş yaşamında yalnızlık ile ilişkisini sınamak amacıyla yürütüldü. Çalışmanın verileri İstanbul'da yer alan bir kamu hastanesinde çalışmakta olan 175 hemşireden, Ağustos-Eylül 2019 tarihleri arasında toplandı. Veri toplama aracında; tanıtıcı bilgi formu, Sosyal Medya Bağımlılık Ölçeği-Yetişkin Formu ve İş Yaşamında Yalnızlık Ölçeği yer aldı. Araştırmanın gerçekleşebilmesi için etik kurul onayı, kurum izinleri ve katılımcılardan bilgilendirilmiş gönüllü onamları alındı. Araştırmaya katılan hemşirelerin çoğu kadın (%69,1), bekar (%53,7) ve lisans mezunuydu (%81,1). Katılımcıların çoğu günde 1-3 saat arasında sosyal medyada zaman geçirmekte (%52,0) ve sosyal medyaya mobil telefonlarından bağlanmaktaydı (%99,4). Sosyal-medyaya ilişkin görüşleri çoğunlukla olumluydu (%66,9). Hemşireler Sosyal Medya Bağımlılık Ölçeği'nden 56,46±15,58 puan (α=,93), İş Yaşamında Yalnızlık Ölçeği'nden ise 42,80±,08 puan (α=,82) almıştı ve ölçümler arasında pozitif yönlü, orta güçte ve çok ileri derecede anlamlı ilişki vardı (r=,570; p<,001). Gençler, bekarlar, hemşire pozisyonundakiler, servislerde çalışanlar, günlük sosyal medya kullanım süresi ve aktif hesap sayısı fazla olanlar anlamlı farkla yüksek Sosyal Medya Bağımlılığı Ölçeği puanına sahipti (p<,05). Bu sonuçlar doğrultusunda özellikle gençlerin ve bekarların sosyal medya bağımlılığı konusunda risk altında olduğu, bir yandan iş yaşamında yalnızlığın kişileri sosyal medya kullanımına yöneltirken diğer yandan da daha uzun süreler sosyal medyada vakit geçirenlerin iş yaşamında daha yalnız hissettikleri söylenebilir. Dolayısı ile sosyal medyanın uygunsuz ve aşırı kullanımının örgüt içindeki sosyal ilişkilere olumsuz biçimde yansıyacağı, yöneticilerin bu konuda dikkatli olmaları ve önleyici politikalar geliştirmeleri önerilebilir.

Anahtar Kelimeler: Sosyal Medya, Sosyal Medya Bağımlılığı, İş Yaşamında Yalnızlık, Hemşirelik, Hemşirelikte Yönetim.

ABSTRACT

Gencer, M. (2020). Social Media Addiction and Loneliness at Work: A Research among the Nurses. Istanbul University-Cerrahpaşa Graduate Education Institute, "Nursing Administration". Master Thesis. Istanbul.

This descriptive and correlational study was carried out to determine the social media addiction levels of nurses, to compare them according to their personal characteristics and to test the relationships between social media addiction and loneliness at work. The data of the study were collected from 175 nurses working in a public hospital in Istanbul between August and September 2019. The data collection tool included an introductory information form, the Social Media Addiction Scale-Adult Form and the Loneliness at Work Scale. Ethics committee approval, institutional permissions and informed consent forms were obtained for the study. Most of the participant nurses were women (69.1%), single (53.7%), bachelors degree (81.1%). Most of the participants spent 1-3 hours a day on social media (52.0%), connected to social media on their mobile phones (99.4%), and their views on social media were mostly positive (66.9%). Nurses got 56.46±15.58 points (α=.93) from Social Media Addiction Scale, and 42.80±.08 points (α=.82) from Loneliness at Work Scale, and there was a positive, moderate and highly significant relationship (r=.570; p<.001) between the total scale scores. Youngers, singles, staff nurses, those who are working in-patient services, have a higher daily social media usage time, and number of active accounts had significantly higher scores on Social Media Addiction Scale (p<.05). In line with these results, it can be said that especially young people and singles are at risk in terms of social media addiction, on the one hand, loneliness in business life tends people to use social media, on the other hand, those who spend time in social media feels more lonely at work. Therefore, it can be suggested that inappropriate and excessive use of social media will negatively affect social relations within the organization, managers should be careful about this issue and develop preventive policies.

Keywords: Social Media, Social Media Addiction, Loneliness at Work, Nursing, Nursing Management.

1. GİRİŞ VE AMAÇ

Çağımızın en etkili ve önem arz eden iletişim araçlarından biri olan sosyal medya 1990'larda hayatımıza girmeye başlamış ve 2000'li yıllara gelindiğinde hızla yayılmıştır (Maigret, 2019). Sosyal medya; kullanıcılara haberleşme, düşünce özgürlüğü, bilgi paylaşımı olanağı tanıyarak karşılıklı etkileşim yaratan çevrimiçi araçlar olarak tanımlanır (Sayımer, 2008). Sosyal medyanın kullanım oranı günümüzde azımsanmayacak kadar çoktur ve neredeyse her bireyin günlük yaşantısında yer alarak hayatın önemli bir parçası haline gelmiştir (Vural ve Bat, 2010). Sosyal medya kullanımının böylesine artmasının nedenleri arasında akıllı telefon kullanımının yaygın oluşu, internete kolay ve hesaplı ulaşım gibi nedenler sıralanabilir. Sosyal medyaya ulaşımın bu denli kolay olması ve cep telefonları ile istendiği her an internete bağlanıp sosyal medya uygulamalarından birine kolaylıkla ulaşılabilmesi çeşitli sorunlara da yol açabilmektedir (Ünal, 2015).

Ünal ve Tutkun (2015) "Sosyal Medya Bağımlılığını" bilişsel, duyuşsal ve devinişsel süreçler beraberinde gelişen bireyin özel hayatında, iş yaşamında veya sosyal yaşamında meşguliyet yaratan, duygu durum bozukluğuna veya düzenlenmesine yol açan psikolojik bir sorun olarak tanımlanan sosyal medya bağımlılığı bu sorunların başında gelmektedir.

Sosyal medya kullanımı sadece günlük hayatta değil, iş yaşantısında da yaygın hale gelmiştir ki bu durumun örgüt içinde çeşitli yansımaları gerçekleşmektedir. İş hayatında birçok kolaylık sağlayan sosyal medya araçları (hızlı iletişim sağlama, gönderilmesi gereken evrak ya da bilginin daha çabuk gönderilmesini sağlama gibi) bireylerin özel hayatında ise bazı sorunların ortaya çıkmasına neden olmaktadır. Özellikle sosyal medyanın aşırı ve tek başına kullanımı bireylerin yalnızlaşmalarına neden olmaktadır (Albayrak, 2019). Bireylerin online oyunlar oynamaları ya da sosyal medya üzerinden iletişim kurma biçimlerinin artması; yüz yüze iletişimin azalmasını da beraberinde getirmektedir (Vural ve Bat, 2010). Bu durum yeni online ilişki biçimlerinin ortaya çıkmasıyla birlikte yalnızlık duygusunun da artmasına neden olabilmektedir.

Günümüz teknolojilerinin sağladığı kolaylıklar her sektörde olduğu gibi sağlık sektöründe de kullanılmaktadır. Sağlık sektöründe sosyal medya uygulamaları gerek hastaların bilgilendirilmesi amacıyla gerekse de tanıtım amacıyla kullanılmaktadır.

Elbette ki sağlık sektöründe insan gücü sayısı açısından önemli bir yer kaplayan hemşireler de sosyal medyayı kullanmakta ve olumlu ya da olumsuz etkilerine maruz kalmaktadır. Oysa ki emek yoğun ve stresli ortamlar olan sağlık bakım organizasyonlarında kişiler arası olumlu ilişkilerin ve sağlıklı iletişimin çok önemli olduğu, iş yaşamında yalnızlık duygusunun ise bu açıdan bir risk oluşturduğu göz ardı edilmemelidir. Ancak hemşirelik yazınında sosyal medya kullanım alışkanlıklarını ve bağımlılık davranışlarını belirlemeye yönelik çalışmalar olmasına karşın, sosyal medya bağımlılığı ve iş yaşamında yalnızlık ilişkisini irdeleyen çalışmaya rastlanmamıştır. Bu çalışmada kavramlar arasındaki ilişkilerin araştırılması ve anlamlı fark oluşturan kişisel ve mesleki özeliklerin belirlenmesi amaçlanmıştır. Bu sayede hem hemşirelik yazınındaki bir açığı kapatmak, hem ileriki araştırmalar için kaynak noktası oluşturmak, hem de yönetici hemşirelerin bu olgular üzerinde daha fazla düşünmesini sağlayarak örgütsel süreçlere katkı sunmak hedeflenmiştir.

2. GENEL BİLGİLER

Bu çalışmanın temelini iki ana kavram oluşturmaktadır. Bunlardan ilki sosyal medya olup ikinci kavram ise iş yaşamında yalnızlıktır. Bu bölümde bu iki kavrama ilişkin ulusal ve uluslararası yazındaki genel bilgiler sunulacak, ardından da bu kavramların hemşireler üzerinde ki yansımaları irdelenecektir.

2.1. Sosyal Medya Kavramı ve Tarihi

Sosyal medya kavramı ilk defa San Francisco'da Chris Shipley tarafından tanımlanmış ve bu araçların ilk örnekleri 1997 yılında gerçekleştirilen Six Degrees sitesi ile 2003 yılında geliştirilen My Space uygulaması olmuştur (Bor, 2018).

Sosyal medya kavramı üzerine yapılan birçok farklı tanım bulunmaktadır. Sosyal medya, internet kullanarak bireylerin çevrimiçi bir şekilde birbirleri ile iletişim kurmalarını sağlamanın yanı sıra, bireylerin aktivitelerini ve eylemlerini birbirleri ile paylaşmalarını sağlayan bir ağ aracı olarak tanımlanmaktadır (Kirtiş ve Karahan, 2011). Bir diğer görüşe göre ise sosyal medya, internette aktif olarak kişilerin bilgilerini görüşlerini ve hatta düşüncelerini birbirleri ile paylaştıkları bir platform olarak tanımlanmaktadır (Sayımer, 2009).

Sosyal medya ile birlikte hayatımıza web teknolojisi kavramı da girmiş bulunmaktadır. Web 2.0, interneti kullanmakta olan kişilerin birbirleri hakkında bilgi edindikleri hatta birbirleri ile iletişime geçmelerine imkân sağlayan programların tümü olarak değerlendirilmektedir (Gürsakal, 2009). Sosyal medya ise, kişilerin ilgi alanlarına özel, daha çok bireyin dikkatini çeken konuların yer aldığı ve bireyde merak uyandırıcı çalışmalarda kendisi ile aynı görüşte olan bireylerle etkileşim kurmasını sağlayan internet siteleri olarak ele alınmaktadır (Akar, 2010). Sosyal medyayı genel olarak bireyleri birbirleri ile buluşturan ve onların etkileşim içinde olmalarını sağlayan internet aracı olarak görmek mümkündür. Ayrıca sosyal medya dendiğinde profil kavramı öne çıkmaktadır. Sosyal medya uygulamaları üzerinden kişilerin şahsına ait oluşturdukları profil, kişisel bilgiler ve onları tanımlayan bilgiler içermektedir (Çalışkan ve Mencik, 2015). Profil içinde yer alan tanıtıcı bilgiler, ilgili profili takip etmek isteyen diğer kullanıcılar için önemli bilgi alanlarından birisi olarak öne çıkmaktadır. Örneğin spor üzerine veri paylaştığını profilinde ifade eden bir kullanıcı kime hitap ettiğini de ortaya koymaktadır.

Sosyal medya günlük yaşantımızda oldukça yer kaplamakta olup her yaş grubundan insanın rahatlıkla kullandığı ve diğer kişilerle iletişim kurma imkânı bulduğu bir ağ olmuş durumdadır. Sosyal medya kullanıcıları çeşitli olup dünyanın her yerinden internet ile kolayca ulaşım sağlayabilen insanların her konuda bilgi paylaşımı yapabildiği bir uygulama olarak karşımıza çıkmaktadır (Huang ve Benyoucef, 2013). Genel anlamda sosyal medya, kişilerin veya profillerin tartışma ve muhabbetlerin yapıldığı, bloglar aracılığı ile düşüncelerin paylaşıldığı, kurumsal firmalar tarafından ürünlerin veya hizmetlerin tanıtıldığı platformlardır. Ayrıca kullanıcıların sosyal medya sayesinde film, video, müzik veya tiyatro izleyip, onları diğer kişilerle paylaşabildikleri bir ortamdır (Seren ve ark., Çelik, Özgeldi, Dumankaya, 2018). Kısaca sosyal medya iletişim platformu olması dışında teknoloji dünyasından siyasi olaylara, güncel haberlerden sanata birçok alanda hayatımızı etkilemektedir. Sosyal medyayı kullanım amacı ne olursa olsun kullanım kolaylığı, erişilebilirliği ve hızının iyi olması oldukça önemlidir. Sosyal medyanın bu kadar yoğun kullanılmasının en büyük nedeni sürekli güncelleniyor olmasıdır. Her kesimden bireylerin kullandığı kendi fikirlerini beyan ettikleri ve başka kişilerin düşüncelerini okuyabildikleri bir ortamdır (Seren ve ark., Çelik, Özgeldi, Dumankaya, 2018).

Sosyal medya günümüzün vazgeçilmez bir parçası haline gelmiştir. Kişilerin günlük olaylardan haberdar olabildiği, çocukların eğlenceli oyunlar oynayabildiği, müzik ve sinemaseverlerin film izleyebileceği, kurumsal firmaların ürünlerini ve hizmetlerinin reklamını hızlı ve etkileyici bir şekilde kullanıcılara aktardığı bir ortamdır. Her kesimden insanlar sosyal medyayı farklı amaçlarla kullanmaktadır. Video paylaşımı için Youtube, fotoğraf paylaşımı için Instagram, sosyal ağ kullanımı için Facebook, bilgi sağlayıcı olarak Wikipedia, araştırma sağlayıcı olarak Google gibi birçok sosyal ağ siteleri günümüzde sıklıkla kullanılmaktadır (Akar ve Topçu, 2011).

Sosyal ağlar aynı zamanda mobil uygulamalarla zaman ve mekân sınırlaması olmadan kişilerin veya grupların bilgi alışverişi yapabildiği, tartışma ve paylaşımların yapıldığı bir iletişim şekli olarak karşımıza çıkmaktadır. Sosyal ağ uygulamaları sayesinde kişiler karşılıklı yardımlaşmalarda bulunup iletişime geçebilir, soru-cevap yapabilir, cevabını bilmediği sorulara çözüm bulabilirler. Genel olarak sosyal iletişim ve telekomünikasyon teknolojileri; kelime, görsel içerikler ve ses dosyalarının iletişiminin

sağlandığı bir yapıda olup, aynı zamanda bireylerin tecrübe ve hikayelerini bu platformda paylaşma imkanına sahip olduğu bilinmektedir (Levy, 2009).

Kişilerin günlük yaşamlarında sıkça kullanmakta oldukları sosyal medya kişilerin hayatlarından parçalar paylaşmalarına, kendi hikaye ve tecrübelerini diğer kişilerle paylaşabilmelerine imkan sunmakta olup kişilerin hayatlarına kelimelerle, resimler ve videolarla girmiş bulunmaktadır (Levy, 2009).

Günümüzde yeni modern anlayışın gelişmesi ile birlikte eskiden yaşantımızda olan büyük tüplü televizyonlar yerini, daha ince, hafif, görüntü yansıtma açısından ise büyük olan televizyonlara bırakmış durumda olup, aynı şekilde eski telefonlar da yerlerini akıllı telefonlara bırakarak modernleşmeye ayak uydurmuş oldukları görülmektedir. Her geçen gün hayatlarımızla birlikte yenilenen güncellenen cihazlar hayatlarımıza girmekte olup sosyal medyayı toplumlara daha fazla benimseterek, kolay ulaşımı sayesinde internette daha fazla zaman geçiren topluluklar karşımıza çıkmaktadır (Kırık, 2012).

2.2. Sosyal Medya Kullanımının Olumlu ve Olumsuz Sonuçları

Sosyal medya insanların yaşamlarındaki bazı tabuları yıkıp açıkça fikirlerini beyan edebildikleri, kendilerini özgür hissettikleri bir platformdur. Bu bağlamda sosyal medya ile bilgi paylaşımı hızlıca ve kolay bir şekilde yapılabilmektedir. Bununla birlikte sosyal medyada sadece bilgi paylaşımı değil, gündelik işler de çözülebilmektedir. Bu sayede zamanın çok değerli olması sebebiyle alışverişini sosyal medya üzerinden yapan bireyler zamandan da tasarruf edebilmektedir (Cerrah, 2016).

Sosyal medya ile bireyler özgürce kendini ifade edilme şansını yakalamaktadır. Bu sayede dış dünyada arkadaş edinemeyen bireyler sosyal arkadaşlık ve sohbet için sosyal medyayı kullanarak bir anlamda sosyalleşmiş olmaktadır. Bununla birlikte sosyal medya artık bazı kullanıcılar için gelir kaynağı haline gelmiştir. İçerik oluşturulan platformlar sayesinde kullanıcılar aktif olarak kazanç sağlamaktadırlar. Kurumlar için ucuz ve milyonlarca kişiye eş zamanlı reklam olanağı da sunmaktadır. Dünya basınında yer alan haberler sosyal medya sayesinde tüm dünyaya eş zamanlı olarak iletilebilmektedir (Kuşay, 2017).

Bazı sosyal paylaşım siteleri iş bulma olanaklarını ve seçeneklerini sunduğundan iş arayan kişilere fayda sağlamaktadır. Aynı zamanda sosyal medya işveren olarak da kurumların kısa zamanda işçi bulmalarına olanak sağlamaktadır. Sosyal medya sayesinde

gençler de akademisyenlerle, siyasetçilerle, yazar ve sanatçılarla daha kısa sürede ve kolay bir şekilde iletişim kurabilmektedirler (Boyd ve Ellison, 2007).

Hemşirelik mesleği açısından mesleğin geliştirilmesi ve meslektaşların daha kolay iletişim kurarak örgütlenmesi açısından sosyal medya iyi bir araç olarak kullanılabilmektedir.

Sosyal medyanın olumlu sonuçları kadar olumsuz sonuçları da öne çıkmaktadır. Bu bağlamda sosyal medyanın öne çıkan en önemli özelliği bilgiyi ışık hızında diğer kullanıcılara aktarmasıdır. Oluşabilecek yanlış bilgi veya haber hızlıca yayılacak ve bilgi karmaşasına sebebiyet verebilmektedir. Sosyal medya üzerinden yazılan veya paylaşılan bilgi ya da içerikler yasal bir filtre kontrolünden geçmediğinden bilgilerin doğruluğu kesin değildir. Kullanıcı sosyal medyada araştırdığı bilgilerin doğruluğundan emin olamamakta ve tam olarak fayda sağlayamamaktadır (Bayraktar, 2001).

Veri hırsızlığı da sosyal medyanın bir diğer olumsuz sonucudur. Nitekim sosyal medya kullanıcıları oluşturdukları profil ile kendilerine ait kişisel bilgi ve verilerini paylaşmaktadır. Bu durum bilgi ve kimlik hırsızlığına sebep olabilmektedir. Sosyal medya ile kişi veya gruplar kontrolsüz içerik üretip paylaşabilmektedir. Bu içerikler kin, nefret, cinsellik veya şiddet içerikli paylaşımlar olabilmektedir. Dolayısıyla yetişkin olmayan bireyler için olumsuz davranışlara sebebiyet verebilmektedir (Bostancı, 2010).

Sosyal ortamlarda kendilerini ifade etmekte güçlük çeken bireyler, düşünce ve fikirlerini sosyal medya üzerinden paylaşmakta ve bu sebeple gerçek arkadaşlıklardan ziyade sanal arkadaşlıklar edinmelerine neden olabilmektedir. Bu durum genç nesillerin karakterlerini etkilemekte; sosyal, kişisel, eğitsel ve mesleki sorumluklarını yerine getirmede aksaklıklar yaşanabilmektedir.

Ayrıca iş yerinde sosyal medya kullanımı çalışanların iş performansını da olumsuz etkilemektedir (Anandarajan, 2004).

2.3. Sosyal Medya Bağımlılığı

Bağımlılık; kişinin kendi iradesinin yönlendirmesiyle oluşan başka birinin hakimiyet ya da idaresine boyun eğme veya bir cisim, insan veya canlıya karşı hissedilen durdurulamayan bir arzu olarak tanımlanmıştır (Ünal, 2015).

Bağımlılık denilince akla ilk olarak alkol veya uyuşturucu gibi maddeler gelmektedir. Ancak bazı araştırmacılar kontrol edilemeyen alışkanlıklar veya

uygulamaları da bağımlılık olarak isimlendirmektedir. İnternet bağımlılığı (Young,2004), oyun bağımlılığı (Griffiths ve Hunt, 1998), sosyal ağ bağımlılığı (Griffiths,2012), cep telefonu bağımlılığı (Bianchi ve Philips, 2005) ve sosyal medya bağımlılığı (Andreassen ve ark. Griffiths, M. D., Hetland, J. & Pallesen, S., 2012) bu alanda araştırma konuları olmuştur.

Sosyal medya bağımlılığı bir tür internet bağımlılığıdır. Bu bağımlılığa sahip olan bireyler sanal ortamda gerçekleşen tüm olaylardan anında haberdar olma gereksinimi duyarlar. Sosyal medyada çok fazla zaman geçiren bireyler, sanal iletişimlere yönelmektedirler. Bu bağlamda ise daha çok sanal sorunları öne çıkarmaya başlarlar. Turel ve Serenko (2012) sosyal ağ bağımlılığın oluşumunu, üç farklı perspektifle tanımlamışlardır.

Griffiths'in (1998), Bilişsel-Davranışsal modeli "normal olmayan" sosyal ağların uyumsuz bilişlerden kaynaklandığını ve çeşitli çevresel faktörler tarafından güçlendirildiğini ve sonunda zorlayıcı veya bağımlılık oluşturan sosyal ağlara yol açtığını vurgular. Sosyal Beceri Modelinde ise; normal olmayan sosyal ağların ortaya çıktığını vurgular; çünkü bireylerin iletişim becerilerinin zayıf olması ve yüz yüze etkileşimler için, sanal iletişimi tercih etmeleri nedeniyle, sosyal ağların bağımlılık yapıcı ve zorlayıcı bir şekilde kullanılmasına yol açtığını belirtir. Sosyal Bilişsel Modelde ise "normal olmayan'' sosyal ağın, internet öz yeterliliğiyle ve yetersiz internet öz denetimiyle birlikte, olumlu sonuç beklentisi nedeniyle ortaya çıktığını vurgular ve bu durumun da zorlayıcı veya bağımlılık yapan sosyal ağ davranışlarına yol açtığını iddia eder (Şahin, 2008). Bu sonucu ve düşünceyi destekler nitelikte olan Kırık ve arkadaşları (2015), özellikle genç bireylerin sosyal medyaya yönelme nedenleri arasında özgüvenlerini açığa çıkarmak, varlıklarını anlamlandırmak ve sosyal çevrelerinin onayını alabilmek için, kişiliklerini ifade etme çabası olduğunu ve böylelikle genç bireylerin, genellikle çevrelerindeki insanlar üzerinde olumlu bir etki yaratacak şekilde davrandıklarını ifade eder (Kırık ve ark., Arsalan, Çetinkaya, Gül, 2015).

Sosyal medyayı kullanım nedenleri arasında kişilerin sosyal fobileri, kendilerini ifade edememe yetenekleri, kendi geleceğine dair endişeleri, ruh hali değişiklikleri, korku ve dünyanın geleceğine dair endişeleri örnek olarak verilebilir. Ayrıca toplumda sosyal arkadaşı olmayan bireyler veya bir gruba üye olmakta zorlanan kişiler sosyal medya aracılığı ile çok rahat arkadaş edinmekte ve bir grubun üyesi olabilmektedirler. Bu durum

sonrası bireyler gerçek dünyayı ve yaşamı sanal bir pencereden bakarak gördüklerinden gerçek dünya ile bağlarını kopardıkları düşünülmektedir (Karaboğa, 2018).

Sosyal medya kullanımını bir bağımlılık haline getiren bireylerde en çok görülen semptomun işlevsellikte bozulma olduğu görülmektedir. Okul yaşamındaki başarının azalması, aileye karşı sorumlulukların yerine getirilememesi ve yetişkinler için iş yaşamındaki performansın azalması bu semptomun en büyük sonuçlarındandır. Sosyal medya eksikliğinde oluşan yalnızlık ve huzursuzluk hissi veya azalan aktiviteye bağlı kilo alımı sosyal medya bağımlılığının diğer semptomları arasında gösterilebilir. Yaşantısı ile ilgili sorunlarla başa çıkmakta zorlanan kişilerin daha çok sosyal medya uygulamalarını kullanmaları, bu sorunları çözdüğü değil bilinçaltında baskıladığı anlamına gelmektedir. Dolayısıyla gerçek dünyada var olan sorunlarla baş etmek için sosyal medya kullanımının bir çare olarak görülmemesi gerekir (Karagülle ve Çaycı, 2014). Bununla birlikte bazı sosyal medya kullanıcılarının; sosyal medyayı düşük benlik saygılarını ve düşük yaşam memnuniyetlerini telafi etmek için kullandıkları vurgulanmaktadır (Kraut ve diğ, 2001).

Sosyo demografik açıdan yapılan çalışmalar kadınların ve erkeklerin sosyal medya kullanım alışkanlıklarının farklı olduğunu göstermiştir (Avcı, 2016; Çayırlı, 2017; Vatandaş, 2017). Kadınlar sosyal medyayı, daha çok kendi yaş ve meslek grubundan kişilerle iletişim kurmak için kullanırken, erkekler öğrenme ve sosyal kimlik yaratma amaçlı kullanmaktadırlar. Ancak genele bakıldığında sosyal medya kullanımı sosyal amaçlar içindir.

2.4. Sosyal Medya Kullanımı ve Hemşirelik

Günümüzde teknolojinin gelişmesi her kesimden insanın kolayca internete ulaşabilmesi ile sosyal medya kullanımının oldukça arttığı bilinmektedir. Dünyada olduğu gibi ülkemizde de sosyal medya kullanımı gün geçtikçe artmakta olup sağlık çalışanları arasında da sosyal medya kullanımı oldukça yaygındır. Hemşireler de internet ve sosyal medya kullanımı ile artık meslekleri ile ilgili bilgiye ulaşmakta hatta yeni bilgiyi paylaşmakta olup sosyal medya ve internetten oldukça faydalanmaktadırlar (Bilgiç ve Şendir, 2014).

Tüm dünyadaki bireyler sosyal medyayı günümüzde çok yaygın bir şekilde kullanmakta olup bu kullanıma tüm sağlık çalışanları da dahil olmuş durumdadır. Gün geçtikçe sosyal medya kullanan kişi sayısı artmaktadır. Bu doğrultuda sosyal hayatın önemli bir parçası olan sağlık çalışanları da sosyal medyayı etkin bir şekilde

kullanmaktadır. Özellikle hemşirelerin de sosyal medya uygulamalarını etkin bir şekilde kullandığı görülmektedir. Nitekim İngiltere Hemşirelik ve Ebelik Konseyinin (Nursing & Midwifery Council, NMC) 2012 yılında yapmış olduğu çalışmaya göre; Sadece ülkelerinde Facebook kullanan 350 bini aşkın hemşire ve ebenin bulunduğu tespit edilmiş olup, bu verinin sonuçlarına bakılarak dünya üzerindeki Facebook kullanıcılarının bir milyonu aşkın kullanıcısının hemşire ve ebe oldukları düşünülmektedir (Barry, 2012).

Kung ve Oh'un ABD'de 2014 yılında yapmış oldukları online anket uygulamasının verilerine göre 40'ın üzerinde eyalette, 400'den fazla hemşire örneklemi ile yapılan çalışmanın sonucunda sosyal medyayı aktif kullandığını belirten hemşireler yaklaşık %93, her hangi bir sosyal medya üyeliği olan hemşireler % 37,9, blog takibinde olanlar %31,8 olup, bu çalışmaya katılan hemşirelerin %50' den fazlası gün içinde internette 1 ile 4 saat aralığında zaman geçirdiklerini, aynı zamanda internet aracılığı ile bilgi edinmek ve bilgi paylaşmak konusunda deneyimlere sahip olduklarını bildirmişlerdir (Kung ve Oh 2014). Hemşirelerin sosyal medyayı hangi amaçla kullandığını belirlemek üzere yapılan bir çalışmada, 711 hemşirenin %77'sinin sosyal medyayı kişisel ve mesleki olarak kullandığı tespit edilmiştir. Yapılan bu çalışmaya katılan hemşirelerin çoğunluğu sosyal medyanın hem bireysel hem mesleki açıdan bilgi edinmek için yararlı olduğunu düşündüğünü bildirmektedir. Araştırmadan elde edilen bir diğer sonuç ise, tüm yaş grubundan hemşire içeren bu popülasyondaki hemşirelerin çoğunun sosyal medyayı kullandığı ve çeşitli yaş gruplarına sahip olduklarından dolayı sosyal medya platformunu sadece gençlerin kullanmadığı sonucuna ulaşılmıştır (College of Nurses of Ontario, 2012).

Ülkemizde de hemşirelerin sosyal medya ve interneti daha çok hangi açılardan hangi amaç ile kullandıklarını belirlemek için birçok çalışma yapıldığı görülmektedir. (Akın, 2006; Çobaner ve Işık, 2014; Korkmaz ve ark., 2015; Demiray ve ark, 2019). İstanbul Üniversitesinde 2008 yılında, 421 hemşire ile yapılan çalışmada; hemşirelerin %78,9'unun internet kullandığı, %70,2'sinin hemşirelik ile ilgili konularda internetten bilgi edinmeyi tercih ettikleri görülmüştür (Kaya, Aştı, Kaya ve Kaçar, 2008). Bu çalışmaların yanı sıra ülkemizde hemşirelik ve sosyal medya ile internet arasındaki ilişkileri ele alan daha çok çalışma yapılmasının hemşirelik ve sosyal medya arasındaki ilişkiyi anlamak ve değerlendirebilmek için bir gereklilik olduğu düşünülmektedir.

2.4.1. Sosyal Medya Bağımlılığının Hemşirelerin İş Yaşamına Etkileri

Teknolojinin ve internetin gelişmesiyle birlikte daha çok kullanılan sosyal medya uygulamalarının toplumda oluşturmuş olduğu bağımlılık gün geçtikçe artmaktadır. Birçok meslek grubunda olduğu gibi hemşirelerde de sosyal medya bağımlılığı görülebilmektedir (Korkmaz ve ark., Kılıç, Demiray, Hablemitoğlu, Yücel, Kırık, 2015). Nitekim hemşireler de öne çıkan sosyal medya uygulamalarını aktif olarak kullanmaktadır. Sosyal medya uygulamalarının kullanımı bağımlılık noktasına geldiğinde ise gerek hemşirelerin mesleki tutumlarında gerekse de hasta ve hastanelerle olan ilişkilerinde çeşitli sorunlar başlamaktadır (Korkmaz ve ark., Kılıç, Demiray, Hablemitoğlu, Yücel, Kırık, 2015).

Hemşireler söz konusu olduğunda sosyal medya bağımlılığının ortaya çıkardığı ikinci sorun ise iş ve hasta güvenliğidir. Elinde sürekli tablet ya da telefonla gezen bir hemşirenin dikkatini de bu uygulamalara verdiği düşünüldüğünde çevresinde ilaçları ya da diğer eşyaları devirmesi sorunu yaşanabilmektedir. Bununla birlikte hemşireler ilaçları ya da aletleri –dikkat dağınıklığı nedeniyle- yanlış hastalara verebilme ya da uygulama tehlikesiyle karşı karşıya kalabilmektedir.

Sosyal medya bağımlılığı sonucu artacak olan tibbi hatalar zaman zaman geri dönülemez sonuçları da beraberinde getirebilmektedir. Nitekim hemşireler; ilaç vermekte, serum takmakta ya da var olan ameliyatın pansumanını yapmaktadır. Bu süreçler dikkatle incelendiğinde –sosyal medya bağımlılığı sonucunda- oluşan dikkatsizlik hastaların da olumsuz bir hizmet almalarına neden olmaktadır. Gelinen noktada sosyal medyada uzun süre zaman geçiren bir hemşirenin odaklanma sorunu yaşaması ve bu soruna bağlı olarak da hastaya doğru müdahaleyi yapamaması sorunu çıkacaktır.

Sosyal medya bağımlılığı ile ilgili öne çıkan gerek sağlık alanındaki gerekse de diğer literatürlerde öne çıkan araştırmalar aşağıda tablolaştırılmıştır.

Tablo 2-1 Sosyal medya bağımlılığı konusunda öne çıkan çalışmalar

Kaynak	Çalışma Adı	Çalışmanın Yapıldığı Alan
(Baz, 2018)	Sosyal Medya Bağımlılığı: Üniversite Öğrencileri Üzerine Çalışma	İşletme-Sosyoloji
(Çiftçi, 2018)	Üniversite Öğrencilerinde Sosyal Medya Bağımlılığı	Halkla ilişkiler
(Deniz ve Gürültü, 2018)	Lise Öğrencilerinin Sosyal Medya Bağımlılıkları	Eğitim
(Ayeni, 2018)	Social Media Addiction: Symptoms And Way Forward	İşletme
(Şahin, 2018)	Social Media Addiction Scale - Student Form: The Reliability and Validity Study	Eğitim
(Ezen ve ark 2019)	Hemşirelik Öğrencilerinin Sosyal Medya Bağımlılıklarının İletişim Becerilerine Etkisi	Sağlık
(Eşer ve Alkaya, 2019)	Hemşirelik Öğrencilerinin Sosyal Medya Bağımlılık Durumu ve Gelişmeleri Kaçırma Korkusunun İncelenmesi	Sağlık
(Koca ve Tunca, 2019)	İnternet ve Sosyal Medya Bağımlılığının Öğrencilerin Performanslarına Etkileri Üzerine Bir Yazın Taraması	Eğitim
(Balcı ve ark. 2020)	Sağlık Çalışanları Arasında Sosyal Medya Bağımlılığı: İki Boyutlu Benlik Saygısının Rolü	Sağlık

2.5. Yalnızlık ve İş Yaşamında Yalnızlık Kavramları

Yalnızlık kavramının ortak bir tanımı bulunmamakla beraber genel kabul görmüş tanımı "bireyin var olan ilişkileri ile arzuladığı sosyal ilişkileri arasındaki farklılık sonucu yaşanılan hoş olmayan bir duygu durumudur" şeklinde ifade edilmektedir (Peplau ve Perlman, 1981, s.31)

İnsanlar ilk çağdan itibaren başka insanlarla birlikte yaşamaya mecbur kalmışlardır. Nitekim hiç kimse kendi kendine tam olarak yetememektedir. Bu bağlamda insanların hem fiziksel hem de sosyal ihtiyaçları olmaktadır. İnsanoğlu yaşamında her zaman bir başka kişinin fiziksel, duygusal ve sosyal yardımına ihtiyaç duymuştur. Kişinin yapmak istediği durum karşısında bazen yeteneği olmayabilir. Bu durumda bu yeteneğe sahip kişi veya kişilerden yardım beklerler. Sadece fiziksel olarak yardıma muhtaç olmayan insan aynı zamanda ruhsal ve sosyal açıdan da başka kişilere muhtaçtır. İletişim kurmaya ihtiyaç duyan bireyler sosyal ve ruhsal besin kaynağını iletişim sağlayarak doyurmaktadır. Dolayısıyla iletişim kurmayan yalnız bireyin sosyal ve ruhsal açıdan tam bir iyilik halinde olması mümkün olmayacaktır (Peplau ve Dick, 1982).

Yalnızlık kimsenin isteyerek tercih edeceği bir durum olmasa da evrende her bireyin yaşadığı duygusal bir olgudur. Bazen acı verici bu duygular kişinin arzu ettikleri ile gerçek sosyal iletişimleri arasındaki tutarsızlığı gördüklerinde artmaktadır. Amerikan Emekli Kişiler Derneği tarafından yapılan bir araştırmaya göre 45 yaş ve üzerinde ki bireylerin %35'inin kendisini yalnız hissettiklerini, on yıl öncesinde ise bu sayının %20'lerde olduğu belirtilmiştir (Snyder, 2014).

Yalnızlık toplumda kimsesiz kalma olarak tanımlanır. İnsanlar yaşantılarının herhangi bir zamanında yaş, din, dil, ırk, cinsiyet fark etmeksizin yalnızlık duygusunu yaşayabilirler. Kişiler aynı zamanda etrafında birçok kişi varken de yalnız kalabilir. Bundan dolayı yalnızlığın temelinde sosyal ilişkilerde eksiklik ve ilişkilerdeki tatmin düzeyinin yetersizliği yer almaktadır (Özkürkçügil, 1998). Dolayısıyla bireylerin her biri yalnızlık duygusunu kendi içlerinde farklı biçimde yaşarlar. Duygusal olarak yalnız olmayan insanlar kendilerini fiziksel olarak yalnız hissedebilir. Kimi insanlarda fiziksel olarak yalnız değillerdir ancak duygusal açıdan kendilerini yalnız hissedebilirler. Dolayısıyla yalnızlık kavramı kişiden kişiye farklılık gösterebilir. Bu durum yalnızlık kavramının öznel olduğu anlamına gelmektedir (Özkürkçügil, 1998).

2.5.1. Yalnızlığın Nedenleri

Kişinin hayatının her anında yanında ihtiyacını hissettiği annesi, babası, kardeşi, eşi veya arkadaşının olmaması başlı başına yalnızlığın sebebidir. Dolayısıyla etrafında ailesi veya arkadaşı olan bireyler fiziksel olarak yalnız değillerdir. Ancak her ne kadar kişinin sahip olduğu ailesi veya arkadaşları olsa da onları yanında hissetmediği durumlarda da yine kendisini yalnız hissedebilir. Örneğin; iş sebebiyle şehir veya kurum değiştiren bir birey bu duyguya kapılabilir.

Yapılan araştırmalar ışığında yalnızlığın başlıca sebepleri aşağıdaki gibi sıralanmıştır (Peplau ve Dick, 1982).

Şekil 2-1:Yalnızlığa neden olan etmenler

(Peplau ve Dick, 1982)

2.5.2. İş Yaşamında Yalnızlık

Sosyal bir varlık olan insan, hayatının her anında başka insanlarla anlamlı ve sağlıklı ilişkiler kurmaya ihtiyaç duymaktadır. Bu ihtiyaç duyulan gereksinim o denli kararlı bir yapıdadır ki istenilen sağlıklı ve anlamlı ilişkiler kurulamadığında kişiler duygusal stres ve problemlerin yanında fiziksel sorunlar da yaşayabilmektedir. Yapılan araştırmalar sosyal ilişkiler bağlamında yalnız olan kişilerin koroner kalp hastalıklarına yakalanma riskinin obez olanlar, sigara tüketenler ve fiziksel aktivesi yavaş olanlar kadar olduğunu ortaya koymuştur (Duck, 1991).

Yalnızlık hissi, iş yaşamında sağlıklı ilişkiler kuramamak ve destek görememekten kaynaklanabilmektedir (Doğan, 2009). Kişiler çalıştığı kurumda rekabet sebebiyle gerekli yardımlaşma ve dayanışma göremeyebilirler. Bu durumda kişiler arası ilişkilerde birbirini desteklemekte güçlük çekebilirler.

Kişilerin karakterleri ve kişilik özellikleri sebebiyle de çalıştıkları kurumda diğer bireylerle anlaşmada veya iletişim kurmada zorluk çekebilirler. Bunun nedeni her bireyin kendi kişilik özelliklerini dışa vurmalarından kaynaklanmaktadır (Tetik, 2010). İş ortamında oluşabilecek herhangi bir olumsuzluğa karşı gösterilecek tepki olumsuz neticeler doğurabileceğinden bu durumda bireyler kendini yalnız hissedeceklerdir. Olumsuzlukların önlenmesi için iş ortamının gözlenmesi ve sorunların belirlenmesi gerekmektedir (Demirbaş ve Haşit, 2016).

İş yaşamında yalnızlığın birçok nedeni olabilmektedir. Bunların başında sağlıklı ilişkiler kuramamak gelse de; iş görenlerin kendilerinden bağımsız olarak gelişen iş yaşamından ya da iş arkadaşlarından kaynaklı nedenlerle de iş yaşamında yalnızlık ortaya çıkabilmektedir. İş yaşamında yalnızlığın en önemli nedenlerinden birini de mobbing teşkil etmektedir. Bununla birlikte herhangi bir iş görenin iş yaşamında dışlanması da yalnızlığa neden olmaktadır (Özdevecioğlu, 2004).

İş yaşamında yalnızlığın öne çıkan olumsuz sonuçları şunlardır (Keser ve Karaduman, 2014):

- İş görenin verim ve performansı düşer
- Toplamdaki örgütsel verimlilik düşer
- Örgütsel kültür sağlıklı bir şekilde tesis edilemez.
- Mobbinge neden olabilir
- İş görenler aynı örgütsel hedeflere yönelmesinde problemler ortaya çıkar
- İş birliği ile yapılması gereken işler sorunlar başlar

İş yaşamında yalnızlığının yaşanmasında öne çıkan bir diğer neden ise yönetimin istismarcı tutumu oluşturmaktadır. İstismarcı yönetim en genel anlamda idarecilerin iş görenlere yönelik fiziksel davranışları içermeyen sözlü ya da sözsüz olarak düşmanca bir tavır sergilemesini ifade etmektedir. İstismar edilen iş görenin ise iş verimi düşmekle birlikte iş yaşamında yalnızlığı da artmaktadır (Ay, 2015).

İş yaşamında yalnızlığının ortaya çıkardığı bir diğer sonuç ise iş görenlerin işlerini bırakma niyetlerinin ortaya çıkmasıdır. Örgütsel bağlılığı azalan iş görenler iş yaşamında kendilerini yalnız ve değersiz hissettiğinden istifa sürecine gelebilmektedir (Demirbaş ve Haşit, 2016).

İş yeri yalnızlığı ile ilgili literatürde öne çıkan çalışmalar şunlardır:

Tablo 2-2: İş yaşamında yalnızlık ile ilgili literatür çalışmaları

Kaynak	Çalışma Adı	Çalışmanın Yapıldığı Alan
(Gönüllü, 2019)	İş yaşamında yalnızlık algısının kariyer gelişimi üzerindeki etkisi: İstanbul'daki mağaza çalışanları üzerinde bir alan araştırması	İşletme
(Saruhan, 2019)	Öğretmenlerin mesleki tükenmişlik düzeyleri ile psikolojik dayanıklılık, algılanan sosyal destek ve iş yaşamında yalnızlık düzeylerinin ilişkisi	Eğitim ve Öğretim
(Batman, 2019)	Algılanan güç mesafesi ile iş yaşamında yalnızlık duygusu arasındaki ilişki ve bir araştırma	İşletme
(Özkan, 2019)	Türkçe ve Türk kültürü dersi öğretmenlerinin örgütsel sosyalleşme ve iş yaşamında yalnızlık düzeyleri arasındaki ilişki	Eğitim ve Öğretim
(Parlak, 2018)	Beş faktör kişilik özelliklerinin iş yaşamında yalnızlık üzerine etkisinin incelenmesi	İşletme
(Kılıç, 2018)	İş yaşamında yalnızlık ve psikolojik dayanıklılık arasındaki ilişkinin incelenmesi: Üniversitedeki öğretim elemanları üzerine bir araştırma	Psikoloji-İşletme
(Tokeri, 2017)	İzmir Tepecik Eğitim ve Araştırma Hastanesi' nde çalışan hekimlerin iş yaşamında yalnızlık düzeyleri	Aile Hekimliği
(Karaduman, 2013)	İş yaşamında yalnızlık algısının örgütsel vatandaşlık davranışına etkisi ve öğretmenler üzerinde bir uygulama	Psikoloji

2.6. Sosyal Medya Bağımlılığı ve İş Yaşamında Yalnızlık İlişkisi

Bilişim teknolojilerinin gelişmesi ve hızla yayılması bu alana yönelik bir bağımlılık türünün gelişmesini de beraberinde getirmiştir. Bu bağlamda gerek cep telefonu gerekse de internet ya da internete bağlı sosyal medya bağımlılığı ortaya çıkmıştır. Bu türden yaşanan bağımlılıklar ise diğer bağımlılıklar gibi insanların hem sosyal hayatlarını hem de iş hayatlarını etkilemektedir (Savcı ve Aysan, 2017).

Sosyal medya, telefon ve internet bağımlılığı birbirlerine bağlı olarak gelişmektedir. Nitekim her üçü de birbirlerine bağlıdır. Sosyal medyayı etkin kullanan bireyler her gün saatlerce zamanını bu alanda geçirebilmektedir. Sosyalleşme ihtiyaçlarını bu platformlar üzerinden çözmeye çalışan bireyler giderek reel olan hayattan soyutlanmakta ve yalnızlaşmaktadırlar (Savcı ve Aysan, 2017)

İnternet bağımlılığının sosyal ve duygusal yalnızlık üzerindeki etkisini incelemek amacıyla yapılan bir araştırmada internet bağımlılığının sosyal, duygusal ve aile ilişkilerinde yalnızlık ile pozitif yönlü bir ilişki olduğu saptanmıştır (Anlı, 2018).

İnternet bağımlılığının getirmiş olduğu en önemli sorunların başında sosyal olarak geri çekilme gelmektedir. Bu geri çekilme ise bireylerin sosyal hayatında başarısız olmasına neden olmaktadır. Bu başarısızlığın öne çıktığı en önemli sosyal alanların başında ise iş hayatı gelmektedir. Nitekim sosyal olarak geri çekilme yaşayan bireyler iş hayatında; işbirlikçi çalışma hayatına uyum göstermekte sorun yaşarlar. Bu durum ise işletmelerin verim ve performans kaybı yaşamasına neden olmaktadır (Mert ve Özdemir, 2018).

İş yerlerinin en önemli özelliğini ortak amaçlar etrafında buluşmak ve iş yerinin hedeflerini gerçekleştirmek oluşturmaktadır. Bu hedeflerin sağlanması ise birlikte çalışma ile mümkündür. Ancak bilişim teknolojilerine olan bağımlılık sonrasında ise ortaya çıkan şey bireylerin yalnızlaşmasıdır. Bu yalnızlaşma neticesinde ise birlikte hareket etme becerileri de olumsuz etkilenmekledir (Çetin ve Alacalar, 2016).

İş hayatında işletmelerin ve kurumların en çok önemsemiş olduğu bir diğer detay ise kurumsal ya da örgütsel kültürdür. Nitekim kurumsal kültür iş görenler arasında yazılı ya da yazılı olmayan kuralların etkin bir şekilde işlemesini ifade etmektedir. Dolayısıyla da kurumsal kültür iş görenlerin performansına da olumlu etkiler yapmaktadır. İnternet ya da telefon bağımlılığı ile iş yeri yalnızlığı yaşayan iş görenler ise kurumsal kültürün bir parçası olmaktan uzaklaşmaktadır. Kurumsal kültürden uzaklaşan birey ise hem

işletmenin performansına olumsuz etki etmekte hem de iş yerinde de sosyal bir yalnızlık yaşayabilmektedir (Anlı, 2018).

3. GEREÇ VE YÖNTEM

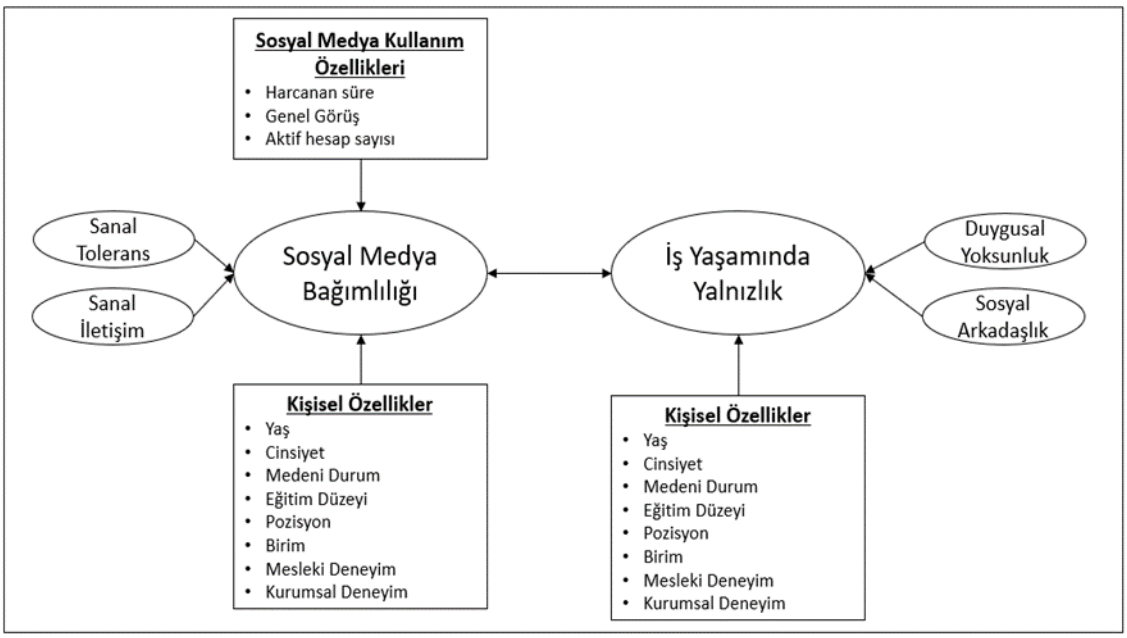
3.1. Araştırmanın Amacı ve Modeli

Tanımlayıcı ve ilişki arayıcı bu araştırmanın amacı, hemşirelerin sosyal medya bağımlılığını ve iş yaşamında yalnızlığını ölçmek ve bu ölçümler arası ilişkilerini aramaktır. Araştırmada aşağıdaki soruların yanıtları aranmaktadır.

- Hemşirelerin sosyal medya kullanım durumları/bağımlılık düzeyleri nasıldır?
- Hemşirelerin iş yaşamında deneyimledikleri yalnızlık ne düzeydedir?
- Hemşirelerin sosyal medyaya bağımlılıkları ve iş yaşamında deneyimledikleri yalnızlık arasında bir ilişki var mıdır?
- Hemşirelerin sosyal medyaya bağımlılıkları ve iş yaşamında deneyimledikleri yalnızlık düzeyleri üzerinde anlamlı fark oluşturan kişisel ve mesleki özellikleri hangileridir?

Araştırma soruları doğrultusunda araştırma modeli aşağıdaki gibi şematize edilmiştir.

Şekil 3-1: Araştırma modeli

3.2. Araştırmanın Evreni ve Örneklemi

Araştırmanın evreni İstanbul ili Anadolu bölgesinde yer alan Sağlık Bakanlığına bağlı bir eğitim ve araştırma hastanesinde çalışmakta olan hemşirelerden oluştu. Araştırmada örneklem seçimine gidilmeyip; hemşire unvanına sahip, 18 yaşını doldurmuş ve aktif sosyal medya hesabı sahibi olan hemşirelere ulaşılarak veri toplanması hedeflendi. Kurumda aktif çalışan hemşire sayısı yaklaşık 600 olmasına karşın, çalışma örnekleme dahil edilme kriterlerini karşılayan, araştırmaya veri sağlamaya gönüllü olan 175 hemşirenin katılımı ile gerçekleştirildi. Araştırmada evrene ulaşma oranı %29,17 olarak hesaplandı.

3.3. Verilerin Toplanması

Araştırma, İstanbul ilinde yer alan Ümraniye Eğitim ve Araştırma Hastanesi'nde kurum izni alındıktan sonra Ağustos-Eylül 2019 tarihleri arasında gerçekleştirilmiştir.

Verilerin toplanması için, araştırmacılar tarafından kuruma gidilerek Sağlık Bakım Hizmetleri Müdürü ve alanların sorumlu hemşireleri ile görüşülerek çalışmanın yöntemini ve izlenecek adımları açıkladıktan sonra veri toplama araçları dağıtılmıştır. Araştırmaya katılacak tüm hemşirelere çalışma hakkında gerekli açıklamalar yapıldıktan sonra gönüllü onam formu alınmıştır.

3.4. Veri Toplama Araçları

Verilerin toplanmasında Tanıtıcı Bilgi Formu, Sosyal Medya Bağımlılığı Ölçeği ve İş Yaşamında Yalnızlık Ölçeği olmak üzere üç bölümden oluşan bir veri toplama aracı kullanılmıştır (EK 1).

- ***Tanıtıcı Bilgi Formu:*** İlk bölümde yer alan tanıtıcı bilgi formu on iki sorudan oluşmaktadır. Bu bölümde ilk dört soru kişisel bilgilerden yaş, cinsiyet, medeni durum, eğitim düzeyini; ikinci dört soru ise mesleğe dair bilgilerden çalışılan pozisyon (hemşire/yönetici hemşire), çalışılan birim, mesleki deneyim ve kurumsal deneyimi sorgulamaktadır. Son dört soru da ise sosyal medya kullanım zamanı, hangi araçlarla kullanıldığı, sosyal medyanın fayda-zarar puanı (-10 ile +10 arasında) ve son olarak hangi sosyal medya uygulamasının ne sıklıkla kullanıldığı sorulmuştur.
- ***Sosyal Medya Bağımlılık Ölçeği:*** Şahin ve Yağcı (2017) tarafından geliştirilmiştir. Ölçek beşli Likert tipi, 2 alt boyut (sanal tolerans ve sanal iletişim)

ve 20 maddeden oluşmaktadır. Sanal tolerans alt boyutu 1-11'inci maddeler, sanal iletişim ise 12-20'inci maddelerden oluşmaktadır. 5. ve 11. maddeler ters puanlanmaktadır. Ölçekten alınabilecek en yüksek puan 100, en düşük puan ise 20 dir. Puanın yüksek olması bireyin kendisini ''sosyal medya bağımlısı'' olarak algıladığı biçiminde değerlendirilmektedir (Şahin ve Yağcı, 2017). Ölçeğin geneli için Cronbach Alpha iç tutarlık katsayısı 0,94; alt boyutlardan sanal tolerans için 0,92 ve sanal iletişim için 0,91 olarak raporlanmıştır. Bu çalışmada elde edilen Cronbach Alpha iç tutarlık katsayısı Ölçeğin geneli için 0,93, Sanal Tolerans alt boyutu için 0,91 ve Sanal İletişim alt boyutu için 0,90 olarak bulunmuştur (Tablo 3-1).

Tablo 3-1: Sosyal Medya Bağımlılığı Ölçeği, alt boyutları, maddeleri ve iç tutarlık katsayıları (N=175)

	Maddeler	α^1	α^2
Sosyal Medya Bağımlılığı Ölçeği	1-20	,94	,93
• Sanal Tolerans	1-11	,92	,91
• Sanal İletişim	12-20	,91	,90

α^1: Ölçeğin Türkçe versiyonunda raporlanan iç tutarlık katsayıları
α^2: Araştırmada bulgulanan iç tutarlık katsayıları

- ***İş Yaşamında Yalnızlık Ölçeği:*** Araştırmada kullanılan Wright, Burt ve Strongman (2006) tarafından geliştirilen İş Yaşamında Yalnızlık Ölçeği kullanılmıştır. Ölçek Doğan, Çetin ve Sungur (2009) tarafından geçerlik ve güvenirlik çalışması yapılmıştır. Ölçek 16 maddeden oluşan yedi basamaklı Likert tip bir ölçektir. Buna göre bir uçta yer alan "Hiç Uygun Değil" ifadesine bir puan, diğer uçta yer alan "Çok Uygun'' ifadesine yedi puan verilmektedir. Bu form "duygusal yoksunluk" ve "sosyal arkadaşlık'' olmak üzere iki alt boyuttan oluşmaktadır. Ölçeğin tümü için alınabilecek puan 16-107 arasında değişmekte ve yüksek puanlar iş yaşamında artan yalnızlığı göstermektedir. Ölçeğin Cronbach alpha iç tutarlık kat sayısı 0,90; duygusal yoksunluk alt boyutu için 0.87 ve sosyal arkadaşlık alt boyutu için 0,83 olarak raporlanmaktadır (Doğan, Çetin ve Sungur, 2009). Bu çalışmada elde edilen Cronbach Alpha iç tutarlık katsayısı ölçeğin geneli için 0,82, Duygusal Yoksunluk alt boyutu için 0,78 ve Sosyal Arkadaşlık alt boyutu için 0,80 olarak bulunmuştur (Tablo 3-2).

Tablo 3-2: İş Yaşamında Yalnızlık Ölçeği, alt boyutları, maddeleri ve iç tutarlık katsayıları (N=175)

	Maddeler	α^1	α^2
İş Yaşamında Yalnızlık Ölçeği	1-16	,90	,82
• Duygusal Yoksunluk	1-9	,87	,78
• Sosyal Arkadaşlık	10-16	,83	,80

α^1: Ölçeğin Türkçe versiyonunda raporlanan iç tutarlık katsayıları
α^2: Araştırmada bulgulanan iç tutarlık katsayıları

3.5. Araştırmanın Etik Yönü

Araştırmaya başlamadan önce Sağlık Bilimleri Üniversitesi Ümraniye Eğitim ve Araştırma Hastanesi'nden klinik araştırmalar etik kurulundan uygunluk onayı alındı (Tarih: 26.06.2019; Karar No: B.10.1.TKH.4.34.H.GP.0.01/123;)

Kurumda yapılacak çalışma için İstanbul Valiliği İl Sağlık Müdürlüğü'nden gerekli kurum izni alınmıştır (Tarih: 23.08.2019. Karar No: 16867222-604.01.02; EK 2).

Çalışmaya gönüllü olarak katılımda bulunmak isteyen hemşirelerden onam formu alındı (Bilgilendirilmiş Gönüllü Onam Formu; EK 3). Ayrıca çalışmada veri toplama araçları olarak kullanılan ölçek sahiplerinden gerekli izinler alındı (İş Yaşamında Yalnızlık Ölçeği, Sosyal Medya Bağımlılık Ölçeği; EK-4).

3.6. Verilerin Analizi

Araştırmanın analizleri bilgisayar ortamına aktarılarak İstanbul Üniversitesi-Cerrahpaşa lisanslı IBM SPSS Statistics 21 programında analiz edildi.

Verilerin analizinde ölçeklerden elde edilen ölçümlerin geçerlik ve güvenirliğinin sınanması için iç tutarlık katsayısı (Cronbach's alpha); katılımcıların sosyo-demografik özelliklerinin ve ölçek puan ortalamalarının belirlenmesi için tanımlayıcı analizler (sayı, yüzde, en düşük-en yüksek ve ortalama değerler ile standart sapma); elde edilen ölçümlerin karşılaştırılması için parametrik (bağımsız gruplarda t- 33 testi) veya parametrik olmayan (ki-kare, Mann Whitney U, Kruskal Wallis) karşılaştırma analizleri ve ölçümler arası ilişkilerin sınanması amacıyla da ilişki arayıcı analizler (nokta saçılım grafiği ve Pearson korelasyon katsayısı) kullanıldı (Tablo 3-3).

Tablo 3-3: Verilerin analizi

Amaç	Analiz türü	Kullanılan Test
Ölçümlerin güvenirliği	Psikometrik analizler	• Cronbach's Alpha
Hemşirelerin tanıtıcı özellikleri ve Ölçeklerden elde edilen ölçümler	Betimleyici analizler	• Sayı ve yüzde • En düşük ve en yüksek değerler • Ortalama ve standart sapma
Ölçeklerden elde edilen ölçümlerin kişisel özelliklere göre karşılaştırılması	Parametrik ve parametrik olmayan karşılaştırma analizleri	• Bağımsız gruplarda t-testi • Tek Yönlü Varyans Analizi • Mann Whitney U • Kruskal Wallis
Ölçeklerden elde edilen ölçümler arası ilişkiler	İlişki arayıcı analizler	• Nokta saçılım grafikleri • Pearson Moment Korelasyon Analizi

3.7. Araştırmanın Sınırlılıkları

Araştırma tek bir hastane örnekleminde (İstanbul ili Sağlık Bilimleri Üniversitesi Ümraniye Eğitim ve Araştırma Hastanesi) çalışan gönüllü hemşireler üzerinde yürütülmüş olması araştırmanın sınırlılığı olarak kabul edilebilir.

4. BULGULAR

Bu bölümde araştırmaya katılan hemşirelerin veri toplama aracındaki değişkenlere verdikleri yanıtlara yer verilmektedir. Bu başlıklar sırasıyla;

1-Araştırmaya katılan hemşirelerin tanıtıcı özelliklerine ilişkin bulgular,

2-Hemşirelerin sosyal medya kullanım özelliklerine ilişkin bulgular,

3-Hemşirelerde sosyal medya kullanım bağımlılığı ve iş yaşamında yalnızlık ölçümleri ve ölçümler arası ilişkilere yönelik bulgular,

4-Hemşirelerin sosyal medya bağımlılığı ölçümlerinin kişisel özelliklerine göre karşılaştırılmasına yönelik bulgular,

5-Hemşirelerin iş yaşamında yalnızlık ölçümlerinin kişisel özelliklerine göre karşılaştırılmasına yönelik bulgular.

4.1. Araştırmaya Katılan Hemşirelerin Tanıtıcı Özelliklerine İlişkin Bulgular

Tablo 4-1 de araştırmaya katılan hemşirelerin tanıtıcı özelliklerine ilişkin bulgulara yer verilmektedir.

Tablo 4-1: Araştırmaya katılan hemşirelerin tanıtıcı özellikleri (N=175)

Bağımsız Değişken	Alt grup	n	%
Yaş Grubu	≤ 25 yaş	58	33,1
(ED:21 EY:46 Ort:27,40; SS:3,88)	26-29 yaş	85	48,6
	≥ 30 yaş	32	18,3
Cinsiyet	Kadın	121	69,1
	Erkek	54	30,9
Medeni durum	Evli	81	46,3
	Bekar	94	53,7
Eğitim düzeyi	SML	12	6,9
	Önlisans	6	3,4
	Lisans	142	81,1
	Lisansüstü	15	8,6
Pozisyon	Hemşire	161	92,0
	Yönetici Hemşire	14	8,0
Birim	Servis	64	36,6
	Özellikli	92	52,6
	Gündüzlü	19	10,9
Mesleki Deneyim	1 yıl	20	11,4
(ED:1 EY:22 Ort:5,21 SS:4,35)	2-4 yıl	77	44,0
	≥ 5 yıl	78	44,6
Kurumsal Deneyim	1 yıl	53	30,3
(ED:1 EY:16 Ort:3,15 SS:2,75)	2-4 yıl	90	51,4
	≥ 5 yıl	32	18,3

n: sayı; %: yüzde; ED: En Düşük; EY: En Yüksek; Ort: Ortalama; SS: Standart Sapma

Katılımcıların yaşları 21 ile 46 arasında değişmekte (ort:27,40±3,88) olup, çoğunlukla 26-29 yaş aralığındadır (%48,6). Katılımcıların çoğu kadın (%69,1), bekar (%53,7) ve lisans mezunudur (%81,1). Hemşirelerin çoğu yatak başı hemşiresi (%92,0) olarak, özellikli birimlerde çalışmaktadır (%52,6). Araştırmaya katılan hemşirelerin mesleki deneyimleri 1 ile 22 yıl arasında değişmekte (ort:5,21±4,35) olup çoğunlukla 5 yıl ve üzeridir (%44,6), diğer yandan kurumsal deneyimleri ise 1 ile 16 yıl arasında değişmekte (ort:3,15±2,75) ve çoğunlukla 2-4 yıl aralığındadır (Tablo 4-1).

4.2. Hemşirelerin Sosyal Medya Kullanım Özelliklerine İlişkin Bulgular

Bu bölümde araştırmaya katılan hemşirelerin sosyal medya kullanım özelliklerine ilişkin bulgulara yer verilmektedir (Tablo 4-2).

Tablo 4-2:Hemşirelerin sosyal medya kullanım özellikleri (N=175)

Bağımsız Değişken	Alt grup	n	%
Sosyal medya kullanım zamanı	<1 saat	40	22,9
	1-3 saat arası	91	52,0
	≥ 4 saat	44	21,1
Sosyal medya kullanım aracı	Bilgisayar	1	0,6
	Mobil	174	99,4
Sosyal medyaya ilişkin görüş	-10/-6 arası	10	5,7
	-5/-1 arası	41	23,4
	0	7	4,0
	1/5 arası	83	47,4
	6/10 arası	34	19,4
Sosyal medyaya ilişkin görüş	Olumsuz	51	29,1
	Nötr	7	4,0
	Olumlu	117	66,9
Aktif Sosyal Medya Hesabı sayısı	≤ 4 aktif hesap	44	25,1
(ED1: EY:13 Ort:6.13 SS:2,39)	5-7 aktif hesap	88	50,3
	≥ 8 aktif hesap	43	24,6

n: sayı; %: yüzde; ED: En Düşük; EY: En Yüksek; Ort: Ortalama; SS: Standart Sapma

Tablo 4-2' de yer alan bulgular incelendiğinde hemşirelerin çoğunun sosyal medya kullanım zamanı 1-3 saat arası (%52,0), sosyal medya kullanım aracı mobildir (%99,4). Sosyal medyaya ilişkin görüşleri çoğunlukla olumlu (1/10 puan arası, %66,9), aktif sosyal medya hesap sayısı 1 ile 13 arasında değişmekte (ort=6,13±2,39) olup, 5-7 arasında aktif hesaba sahip (%50,3) oldukları görülmektedir (Tablo 4-2).

Tablo 4-3'de hemşirelerin kullandıkları sosyal medya hesapları ve sıklığı gösterilmektedir.

Tablo 4-3:Hemşirelerin kullandıkları sosyal medya hesapları ve sıklığı

	Her gün kullanıyorum	Ara sıra kullanıyorum	Hesabım var fakat kullanmıyorum	Hesabım yok
	n (%)	n (%)	n (%)	n (%)
Facebook	65 (37,1)	53 (30,3)	13 (7,4)	44(25,1)
Twitter	50 (28,6)	52 (29,7)	16 (9,1)	57 (32,6)
Instagram	134 (76,6)	26 (14,9)	3 (1,7)	12 (6,9)
Youtube	103(58,9)	52(29,7)	1(0,6)	19(10,9)
Whatsapp	159(90,9)	10(5,7)	0(0,0)	6(3,4)
Gmail	78(44,6)	66(37,7)	10(5,7)	21(12,0)
Foursquare	2(1,1)	23(13,1)	22(12,6)	128(73,1)
Fizzy	9(5,1)	31(17,7)	16(9,1)	119(68,0)
Swarm	2(1,1)	16(9,1)	26(14,9)	131(74,9)
Periscope	2(1,1)	4(2,3)	13(7,4)	156(89,1)
Skype	3(1,7)	9(5,1)	31(17,7)	132(75,4)
Google Plus	78(44,6)	14(8,0)	18(10,3)	65(37,1)
Scotty	5(2,9)	27(15,4)	12(6,9)	131(74,9)

Hemşireler her gün kullanılan sosyal medya hesapları olarak Whatsapp (%90,9), Instagram (%76,6), Youtube (%58,9), Gmail(%44,6), Google Plus(%44,6) ve Facebook (%37,1) olarak ifade etmişlerdir. Hemşirelerin Periscope (%89,1), Skype (%75,4), Scotty (%74,9), Swarm (%74,9), Foursquare (%73,1), Fizzy (%68,0) ve Twitter (%32,6) sosyal medya hesapları için sıklıkla hesabım yok şeklinde ifade etmişlerdir.

4.3. Hemşirelerde Sosyal Medya Kullanım Bağımlılığı Ve İş Yaşamında Yalnızlık Ölçümleri Ve Ölçümler Arası Ilişkilere Yönelik Bulgular

Bu bölümde araştırmaya katılan hemşirelerin sosyal medya bağımlılığı ölçeği ve iş yaşamında yalnızlık ölçeği ile alt boyutlarından elde ettikleri puan ortalamları ve ölçekler arası ilişkilere yönelik bulgulara yer verilmiştir.

Tablo 4-4'te hemşirelerin ölçekler ve alt boyutlarından aldıkları en düşük, en yüksek ve ortalama puanlar ile standart sapması gösterilmektedir.

Tablo 4-4:Hemşirelerin ölçekler ve alt boyutlarının aldıkları puanlar (N=175)

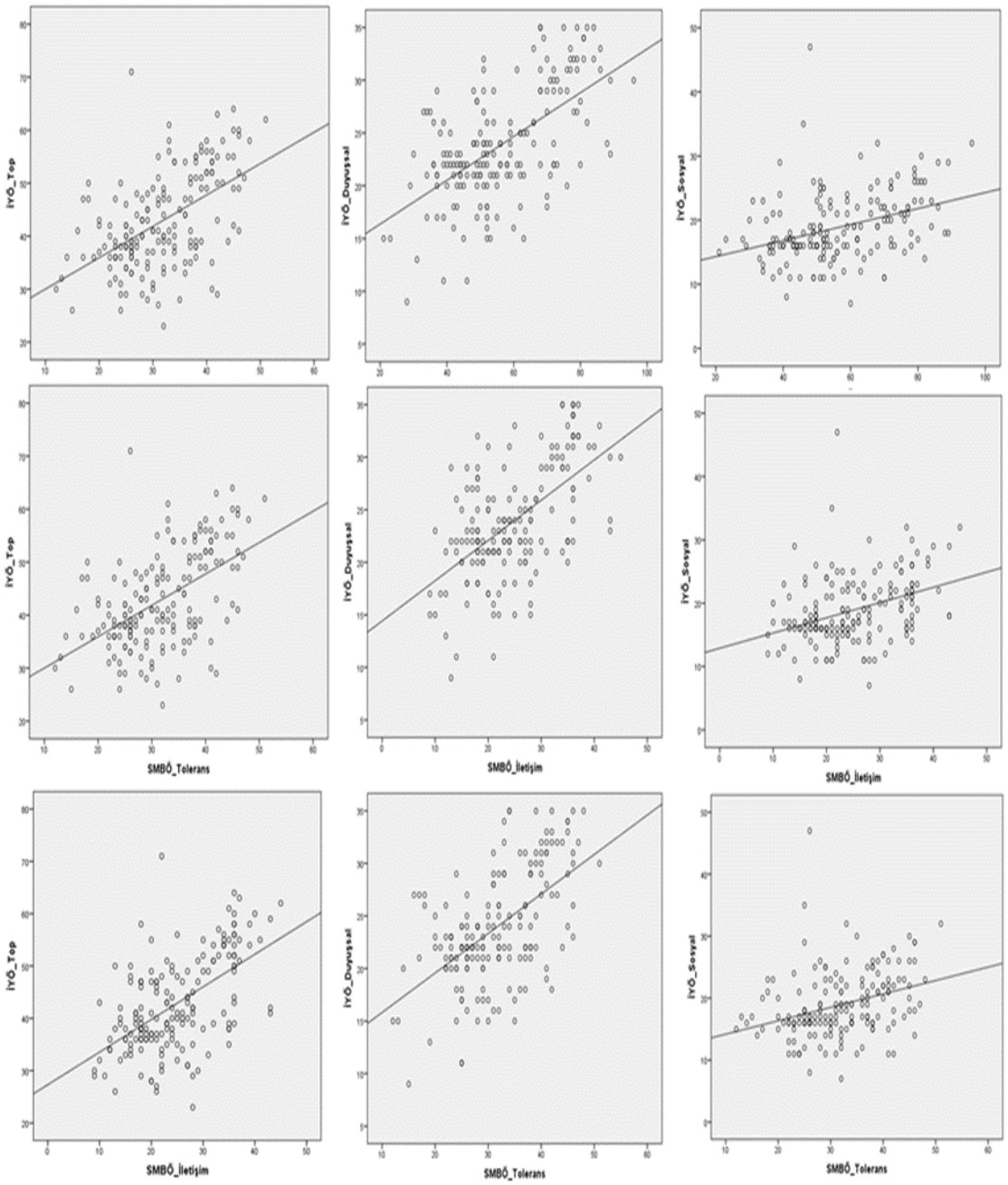
	Olası puan aralığı	Alınan Puan aralığı	Ortalama (Ss)
Sosyal Medya Bağımlılığı Ölçeği	20-100	21-96	56,46(15,58)
• Sanal Tolerans	11-55	12-51	31,61(8,09)
• Sanal İletişim	9-45	9-45	24,85(8,19)
İş Yaşamında Yalnızlık Ölçeği	16-80	23-71	42,80 (9,08)
• Duygusal Yoksunluk	9-45	9-35	23,94(5,40)
• Sosyal Arkadaşlık	7-35	7-35	18,86(5,38)
ss:Standart Sapma			

Sosyal medya bağımlılığı ölçeğinde madde sayısı 20 olup olası puan aralığı 20 ile 100 arasındadır, alınan puan aralığı ise 21 ile 96 arasındadır. Sanal Tolerans alt boyutu madde sayısı 11 olup, olası puan aralığı 11 ile 55 arasındadır, alınan puan aralığı ise 12 ile 51 (ort= 31,61±8,09) arasındadır, Sanal İletişim alt boyutu madde sayısı 9 olup, olası puan aralığı 9 ile 45 arasındadır, alınan puan aralığı ise 9 ile 45 (ort= 24,85±8,19) arasındadır (Tablo 4-4).

İş yaşamında yalnızlık ölçeğinde madde sayısı 16 olup, olası puan aralığı 16 ile 80 arasındadır, alınan puan aralığı ise 23 ile 71 (ort= 42,80±9,08) arasındadır. Duygusal yoksunluk alt boyutu madde sayısı 9 olup, olası puan aralığı 9 ile 45 arasındadır. Alınan puan aralığı ise 9 ile 35 (ort=23,94±5,40) arasındadır. Sosyal arkadaşlık alt boyutu madde sayısı 7 olup, olası puan aralığı 7 ile 35 arasındadır, alınan puan aralığı ise 7 ile 47 (ort=18,86±5,38) arasındadır (Tablo 4-4).

Şekil 4-1’de sosyal medya bağımlılık ölçeği ile iş yaşamında yalnızlık ölçeğinin toplam ve alt boyut ölçümlerinin nokta saçılım grafiği gösterilmektedir.

Şekil 4-1:SMBÖ ile İYÖ toplam ve alt boyut ölçümlerinin nokta saçılım grafikleri

Tablo 4-5'te iş yaşamında yalnızlık ve sosyal medya bağımlılığı ilişkisi gösterilmektedir.

Tablo 4-5: Sosyal medya bağımlılığı ve İş yaşamında yalnızlık ilişkisi

	İYÖ	İYÖ Duy	İYÖ Sosyal
SMBÖ	,570*** <,001	,598*** <,001	,362*** <,001
• Tolerans	,528*** <,001	,563*** <,001	,325*** <,001
• İletişim	,563*** <,001	,581*** <,001	,366*** <,001

***p<,001
SBMÖ:Sosyal Medya Bağımlılık Ölçeği;
İYÖ:İş Yaşamında Yalnızlık Ölçeği;
İYÖ Duy: İş yaşamında yalnızlık ölçeği duygusal yoksunluk alt boyutu;
İYÖ Sosyal: İş yaşamında yalnızlık ölçeği sosyal arkadaşlık alt boyutu.

Tablo 4-5'teki bulgular incelendiğinde; SMBÖ ve İYÖ toplam puanları arasında pozitif yönlü, orta ve istatistiksel olarak çok ileri derecede anlamlı ilişki olduğu (r=,570; p<,001) belirlendi. İYÖ'nün SMBÖ alt boyutlarından iletişim (r=,563, p<,001) ile tolerans alt boyutuna (r=,528, p<,001) göre daha yüksek güçte ilişkili olduğu belirlendi. SMBÖ'nün İYÖ Duy (r=,598, p<,001) ile İYÖ Sosyal'den (r=,362, p<,001) daha yüksek ilişkili olduğu belirlendi

4.4. Hemşirelerin Sosyal Medya Bağımlılığı Ölçümlerinin Kişisel Özelliklerine Göre Karşılaştırılmasına Yönelik Bulgular

Bu bölümde hemşirelerin sosyal medya bağımlılığı ölçeği toplamı ve alt boyutlarında almış olduğu puanların kişisel özellikler ile sosyal medya kullanım özelliklere göre karşılaştırılmasına yönelik bulgulara yer verilmiştir.

Tablo 4-6: Hemşirelerin sosyal medya bağimliliği ölçümlerinin kişisel özelliklerine göre karşilaştirilmasi

Bağımsız Değişken	Alt grup	SMBÖ_Top		SMBÖ_Tolerans		SMBÖ_İletişim	
		Ort	SS	Ort	SS	Ort	SS
Yaş Grubu	≤ 25 yaş[a]	57,38	14,45	32,31	7,85	25,07	7,33
	26-29 yaş[b]	58,11	16,04	32,18	8,32	25,93	8,52
	≥ 30 yaş[c]	50,41	15,33	28,84	7,57	21,56	8,20
	Test ve anlamlılık	F=3,060 p=,049* b>c		F=2,328 p=,101		F=3,424 p=,035* b>c	
Cinsiyet	Kadın	56,10	14,86	31,58	7,54	24,52	8,05
	Erkek	54	57,26	31,69	9,29	25,57	8,55
	Test ve anlamlılık	t=-,454 p=,651		t=-,080 p=,936		t=-,784 p=,434	
Medeni durum	Evli	53,42	16,01	29,95	8,32	23,47	8,48
	Bekar	59,07	14,79	33,04	7,66	26,03	7,80
	Test ve anlamlılık	t=-2,427 p=,016*		t=-2,559 p=,011*		t=-2,082 p=,039*	
Eğitim düzeyi	SML ve Önl.	56,50	19,47	32,06	9,44	24,44	10,59
	Lisans ve üstü	56,45	15,15	31,56	7,96	24,89	7,92
	Test ve anlamlılık	z=,432 p=,665		z=,197 p=,844		z=,512 p=,609	
Pozisyon	Hemşire	57,24	14,98	32,01	7,82	25,24	7,92
	Yönetici	47,43	19,85	27,07	9,99	20,36	10,14
	Test ve anlamlılık	z=-2,096 p=,036*		z=-2,031 p=,042*		z=-2,131 p=,033*	
Birim	Servis[a]	61,30	16,70	34,05	8,18	27,25	9,12
	Özellikli[b]	52,05	12,34	29,55	7,03	22,50	6,25
	Gündüzlü[c]	61,47	19,80	33,37	10,16	28,11	10,07
	Test ve anlamlılık	KW=13,667 p=,001** a>b		KW=12,701 p=,001** a>b		KW=13,941 p=,001** a,c>b	
Mesleki Deneyim	1 yıl	58,85	14,67	32,50	7,10	26,35	7,86
	2-4 yıl	57,43	15,93	32,13	8,64	25,30	8,02
	≥ 5 yıl	54,88	15,50	30,87	7,80	24,01	8,46
	Test ve anlamlılık	KW=1,475 p=,478		KW=1,153 p=,562		KW=1,598 p=,450	
Kurumsal Deneyim	1 yıl[a]	57,40	13,61	32,47	6,97	24,92	7,44
	2-4 yıl[b]	58,32	15,79	32,26	8,44	26,07	8,04
	≥ 5 yıl[c]	49,66	16,66	28,38	8,27	21,28	8,99
	Test ve anlamlılık	F=3,915 p=,022* b>c		F=3,221 p=,042* a,b>c adj. p≤,060		F=4,173 p=,017* b>c	

SMBÖ Top: Sosyal medya bağımlılık ölçeği toplam boyutu;
SMBÖ Tolerans: Sosyal medya bağımlılık ölçeği tolerans alt boyutu,
SMBO İletişim:Sosyal medya bağımlılık ölçeği iletişim alt boyutu,
Ort: Ortalama; SS: Standart Sapma, F:Anova Analizi, p:anlamlılık düzeyi, t: Bağımsız gruplarda t-testi
z: Mann whitney u testi, KW: Kruskal Wallis, adj.p: Bonferroni düzeltmeli anlamlılık düzeyi

Yaş grubuna göre yapılan karşılaştırmalarda, Sosyal Medya Bağımlılık Ölçeği ve SMBÖ_İletişim alt boyutunda puan ortalaması 26-29 yaş aralığında olan hemşirelerde en yüksek düzeye sahipken, 30 yaş üzeri hemşirelerde en düşük düzeye sahip olduğu görülmektedir. SMBÖ_Tolerans alt boyutunda ise puan ortalaması 26-29 yaş aralığında olan hemşirelerde en yüksek düzeye sahipken, 25 yaş altı hemşirelerde en düşük düzeye sahip olduğu görülmektedir. Gruplar arasındaki farklar ölçek toplamında ve SMBÖ_İletişim alt boyutunda istatistiksel olarak anlamlı bulunmuştur (p<,05). Gruplar arasındaki farkların hangi gruplar arasında olduğunu belirlemek için yapılan ileri analizde (Tukey HSD) ölçek toplamı ve SMBÖ_İletişim alt boyutunda 26-29 yaş arasındaki hemşirelerin 30 yaş ve üzeri gruptan yüksek puan ortalamasına sahip olduğu belirlenmiştir.

Katılımcıların **cinsiyetlerine** göre yapılan karşılaştırmada kadın hemşirelerin ölçek toplamı daha yüksek puan ortalamasına sahipken, alt boyutlarda erkek hemşirelerin daha yüksek puan ortalamasına sahip olduğu ve gruplar arasında farkların anlamlı olmadığı belirlenmiştir (p,05).

Katılımcıların **medeni durumlarına** göre yapılan karşılaştırmada bekar katılımcıların SMBÖ toplamı ve tüm alt boyutlarda daha yüksek puan ortalamasına sahip olduğu ve gruplar arasındaki farkların anlamlı olduğu bulunmuştur (p<,05).

Katılımcıların **eğitim durumlarının** ölçek toplamı ve tüm alt boyutlardan elde edilen puan ortalamaları üzerinde istatistiksel açıdan anlamlı fark oluşturmadığı (p>,05) belirlenmiştir.

Katılımcıların **pozisyonlarına** göre yapılan karşılaştırmada hemşire pozisyonundakilerin ölçek toplamı ve alt boyutlarda yönetici pozisyonlardakilerden daha yüksek puan ortalmasına sahip olduğu ve gruplar arasında istatiksel olarak anlamlı fark olduğu bulunmuştur (p<,05).

Hemşirelerin **çalıştıkları birime** göre yapılan karşılaştırmalarda ölçek toplamında ve SMBÖ_Tolerans alt boyutunda servislerde çalışan hemşirelerin puan ortalamaları özellikli birimlerde çalışna hemşirelerden istatistiksel açıdan ileri düzeyde anlamlı farkla yüksek bulunmuştur (p<,001). SMBÖ_İletişim alt boyutunda ise gruplar arasında ileri düzeyde anlamlı fark olduğu (p<,001) ve gruplar arasındaki farkların

servis ile gündüzlü birimlerde çalışan hemşirelerin puan ortalamalarının özellikli birimlerde çalışan hemşirelerden yüksek puan ortalamasına sahip hemşirelerden kaynaklandığı saptanmıştır.

Katılımcıların **mesleki deneyimlerine** göre yapılan karşılaştırmalarda mesleki deneyim yılı arttıkça SMBÖ ve alt boyutlarında puan ortalaması azalmaktadır. Ancak mesleki deneyimin alınan puan ortalamaları üzerinde istatistiksel açıdan anlamlı fark oluşturmadığı (p>,05) belirlenmiştir.

Hemşirelerin **kurumsal deneyimine** göre yapılan karşılaştırmalarda, ölçek toplamında ve SMBÖ_iletişim alt boyutunda 2-4 yıl arasında kurumsal deneyime sahip hemşirelerin puan ortalamaları 5 yıl ve üzeri kurumsal deneyime sahip hemşirelerden istatistiksel açıdan anlamlı düzeyde farkla yüksek bulunmuştur (p<,05). SMBÖ_Tolerans alt boyutunda ise gruplar arasında anlamlı fark olduğu (p<,05) ve gruplar arasındaki farkların 1 yıl ve altı ile 2-4 yıl arası kurumsal deneyime sahip hemşirelerin puan ortalamalarının 5 yıl ve üzeri kurumsal deneyime sahip hemşirelerden yüksek olmasından kaynaklandığı saptanmıştır.

Tablo 4-7'de hemşirelerin SMKÖ toplamı ve alt boyutlarında almış olduğu puanların sosyal medya kullanım özelliklerine göre karşılaşılaştırılmasından elde edilen sonuçlar yer almaktadır.

Tablo 4-7:Hemşirelerin sosyal medya kullanımının Sosyal Medya Bağımlılık Ölçeği ve alt boyutlarına göre karşılaştırılması

Bağımsız Değişken	Alt grup	SMBÖ_Top		SMBÖ_Tolerans		SMBÖ_İletişim	
		Ort	ss	Ort	ss	Ort	ss
Sosyal medya kullanım zamanı	<1 saat[a]	52,68	17,02	29,18	9,05	23,50	8,67
	1-3saat arası[b]	55,53	15,01	31,13	7,70	24,40	8,06
	≥ 4 saat[c]	61,82	14,28	34,82	7,10	27,0	7,79
	Test ve anlamlılık	F=4,083 p=,019* c>a		F=5,716 p=,004** c>a,b		F=2,226 p=,111	
Sosyal medyaya ilişkin görüş	Olumsuz	53,43	13,68	29,75	7,77	23,69	6,95
	Nötr	46,71	11,81	27,71	7,36	19,0	5,42
	Olumlu	58,36	16,22	32,66	8,12	25,70	8,66
	Test ve anlamlılık	KW=5,605 p=,061		KW=4,994 p=,082		KW=5,502 p=,064	
Aktif Sosyal Medya Hesabı	≤ 4 hesap[a]	46,20	11,96	26,66	7,04	19,55	5,79
	5-7 hesap[b]	56,92	13,54	31,90	6,87	25,02	7,50
	≥ 8 hesap[c]	66,00	16,60	36,09	8,75	29,91	8,48
	Test ve anlamlılık	F=21,844 p<,001*** c>b>a		F=17,735 p<,001*** c>b>a		F=21,520 p<,001*** c>b>a	

p<,05 p<,01** p<,001****
Ort: Ortalama, ss: Standart sapma, F:Anova Analizi, p: Anlamlılık düzeyi, KW: Kruskal Wallis,
SMBÖ_Top: Sosyal Medya Bağımlılık Ölçeği Toplam Boyutu
SMBÖ_Tolerans: Sosyal Medya Bağımlılık Ölçeği Tolerans Alt Boyutu
SMBÖ_İletişim: Sosyal Medya Bağımlılık Ölçeği İletişim Alt Boyutu

Tablo 4-7' da yer alan bulgular incelendiğinde; Katılımcıların sosyal medya kullanım zamanlarına göre yapılan karşılaştırmalarda 4 saat ve üzeri kullandığını belirten hemşirelerin puan ortalamaları 1 saat altında kullandığını belirten hemşirelerden anlamlı olarak yüksek bulunmuştur (p<,05). Alt boyutlarda ise SMBÖ_Tolerans alt boyutunda 4 saat ve üzeri kullandığını belirten hemşirelerin puan ortalamaları 1 saat altı ve 1-3 saat kullandığını belirten hemşirelerden istatistiksel olarak anlamlı düzeyde yüksek bulunmuştur (p<,01).

Katılımcıların aktif sosyal medya hesabı sayılarına göre yapılan karşılaştırmalarda Sosyal Medya Bağımlılık Ölçeği toplamında ve tüm alt boyutlarında iststistiksel açıdan çok ileri düzeyde anlamlı fark olduğu belirlendi (p<,001). Yapılan ileri analizde (Tukey HSD) gruplar arasında 8 hesap ve üzerinde hesabı bulunanlar ile 5-7 hesabı olanların 4 ve altında hesabı olanlardan yüksek puan ortalamasına sahip olduğu belirlenmiştir.

4.5. Hemşirelerin İş Yaşamında Yalnızlık Ölçümlerinin Kişisel Özelliklerine Göre Karşılaştırılmasına Yönelik Bulgular

Bu bölümde hemşirelerin iş yaşamında yalnızlık ölçümlerinin kişisel ve sosyal medya kullanım özelliklerine göre karşılaştırılmasına yönelik bulgulara yer verilmiştir.

Tablo 4-8'de hemşirelerin İş Yaşamında Yalnızlık Ölçeği toplamı ve alt boyutlarında almış olduğu puanların kişisel özelliklerine göre karşılaşılaştırılmasından elde edilen sonuçlar yer almaktadır.

Tablo 4-8: Hemşirelerin iş yaşamında yalnızlık ölçümlerinin kişisel özelliklerine göre karşılaştırılması

Bağımsız Değişken	Alt grup	İYÖ_Top		İYÖ_Duy		İYÖ_Sos	
		Ort	ss	Ort	ss	Ort	ss
Yaş Grubu	≤ 25 yaş	42,43	8,82	23,78	5,28	18,66	5,16
	26-29 yaş	44,20	9,28	24,64	5,53	19,56	5,63
	≥ 30 yaş	39,75	8,44	22,38	5,11	17,38	4,90
	Test ve anlamlılık	F=2,926 p=,056		F=2,097 p=,126		F=2,012 p=,137	
Cinsiyet	Kadın	43,20	9,44	24,07	5,34	19,13	5,81
	Erkek	41,91	8,22	23,65	5,58	18,26	4,25
	Test ve anlamlılık	t=,868 p=,387		t=,471 p=,638		t=1,115 p=,267	
Medeni durum	Evli	42	9,32	23,36	5,72	18,64	5,085
	Bekar	43,49	8,86	24,44	5,09	19,05	5,65
	Test ve anlamlılık	t=-1,082 p=,281		t=-1,318 p=,189		t=-,503 p=,616	
Eğitim düzeyi	SML ve Önl.	41,39	11,57	22,89	5,05	18,50	8,87
	Lisans ve üstü	42,96	8,78	24,06	5,45	18,90	4,87
	Test ve anlamlılık	z=1,079 p=,281		z=,941 p=,347		z=1,501 p=,133	
Pozisyon	Hemşire	43,12	9,04	24,11	5,32	19,01	5,41
	Yönetici	39,14	9,07	21,93	6,14	17,21	4,85
	Test ve anlamlılık	z=-2,045 p=,041*		z=-1,575 p=,115		z=-1,059 p=,290	
Birim	Servis[a]	45,61	9,01	25,20	5,50	20,41	5,56
	Özellikli[b]	40,08	8,32	22,54	4,85	17,53	5,20
	Gündüzlü[c]	46,53	9,03	26,42	5,98	20,11	3,90
	Test ve anlamlılık	KW=17,490 p<,001*** a,c>b		KW=11,483 p=,003** a,c>b		KW=15,164 p=,001** a,c>b	
Mesleki Deneyim	1 yıl	43,05	8,89	24,55	5,83	18,5	3,73
	2-4 yıl	43,55	9,09	24,56	5,44	18,99	5,16
	≥ 5 yıl	42	9,17	23,17	5,23	18,83	5,97
	Test ve anlamlılık	KW=2,084 p=,353		KW=3,799 p=,150		KW=,120 p=,942	
Kurumsal Deneyim	1 yıl[a]	43,85	9,70	24,91	5,77	18,94	4,57
	2-4 yıl[b]	43,58	8,66	24,01	5,25	19,57	6,01
	≥ 5 yıl[c]	38,88	8,38	22,13	4,89	16,75	4,19
	Test ve anlamlılık	F=3,790 p=,025* a,b>c		F=2,709 p=,069		F=3,328 p=,038* b>c	

p<,05* p<,01** p<,001***
Ort: Ortalama; ss: Standart Sapma, F: Anova Analizi, z: Mann Whitney U Testi, p: Anlamlılık düzeyi
SML: Sağlık Meslek Lisesi, Önl: Önlisans
İYÖ_Top: İş Yaşamında Yalnızlık Ölçeği Toplam Boyutu
İYÖ_Duy: İş Yaşamında Yalnızlık Ölçeği Duygusal Yoksunluk Alt Boyutu
İYÖ_Sos: İş Yaşamında Yalnızlık Ölçeği Sosyal Arkadaşlık Alt Boyutu

Tablo 4-8’ da yer alan bulgular incelendiğinde; yaş grubu, cinsiyet, medeni durum, eğitim düzeyi ve mesleki deneyim değişkenleri ile İş Yaşamında Yalnızlık Ölçeği toplam puanı, Duygusal Yoksunluk ve Sosyal Arkadaşlık alt boyutu puan ortalamaları arasında istatiksel açıdan anlamlı fark bulunmamıştır (p>,05).

Katılımcıların pozisyonlarına göre yapılan karşılaştırmada hemşire pozisyonundakilerin İş Yaşamında Yalnızlık Ölçek toplamı yönetici hemşire pozisyonundakilerden daha yüksek ve istatiksel olarak anlamlı bulunmuştur (p<,05).

Hemşirelerin çalıştıkları birime göre yapılan karşılaştırmalarda gruplar arasında ölçek toplamında elde edilen puan ortalamaları açısından çok ileri derecede anlamlı fark bulunurken (p<,001), İYYÖ_ Duygusal Yoksunluk ve İYYÖ_Sosyal Arkadaşlık alt boyutlarında ele edilen puan ortalamaları açısından ileri derecede anlamlı fark bulunmuştur (p<,01). Yapılan ileri analizde (Tukey HSD) gruplar arasındaki farkların ölçek toplamında ve alt boyutlarda servis ve gündüzlü birimlerde çalışan hemşirelerin özellikli birimlerde çalışan hemşirelerden yüksek puan almasından kaynaklandığı saptanmıştır.

Katılımcıların kurumdaki deneyimlerine göre yapılan karşılaştırmalarda 1 yıl ve daha az çalışan ile 2-4 yıl çalışan hemşirelerin puan ortalamalarının 5 yıl ve üzerinde çalışan hemşirelerden istatistiksel açıdan anlamlı farkla (p<,05) yüksek puan ortalamasına sahip olduğu saptandı. İYYÖ_Sosyal Arkadaşlık alt boyutunda gruplar arasında anlamlı fark olduğu (p<,05) ve gruplar arasındaki farkların 2-4 yıl arasında çalışan hemşirelerin puan ortalamalarının 5 yıl ve üzerinde çalışan hemşirelerden yüksek puan ortalamasına sahip olmasından kaynaklandığı saptandı.

Tablo 4-9’da hemşirelerin İş Yaşamında Yalnızlık Ölçeği toplamı ve alt boyutlarında almış olduğu puanların sosyal medya kullanım özelliklerine göre karşılaşılaştırılmasından elde edilen sonuçlar yer almaktadır.

Tablo 4-9: Hemşirelerin sosyal medya kullanımının İş Yaşamında Yalnızlık Ölçeği ve alt boyutlarına göre karşılaştırılması

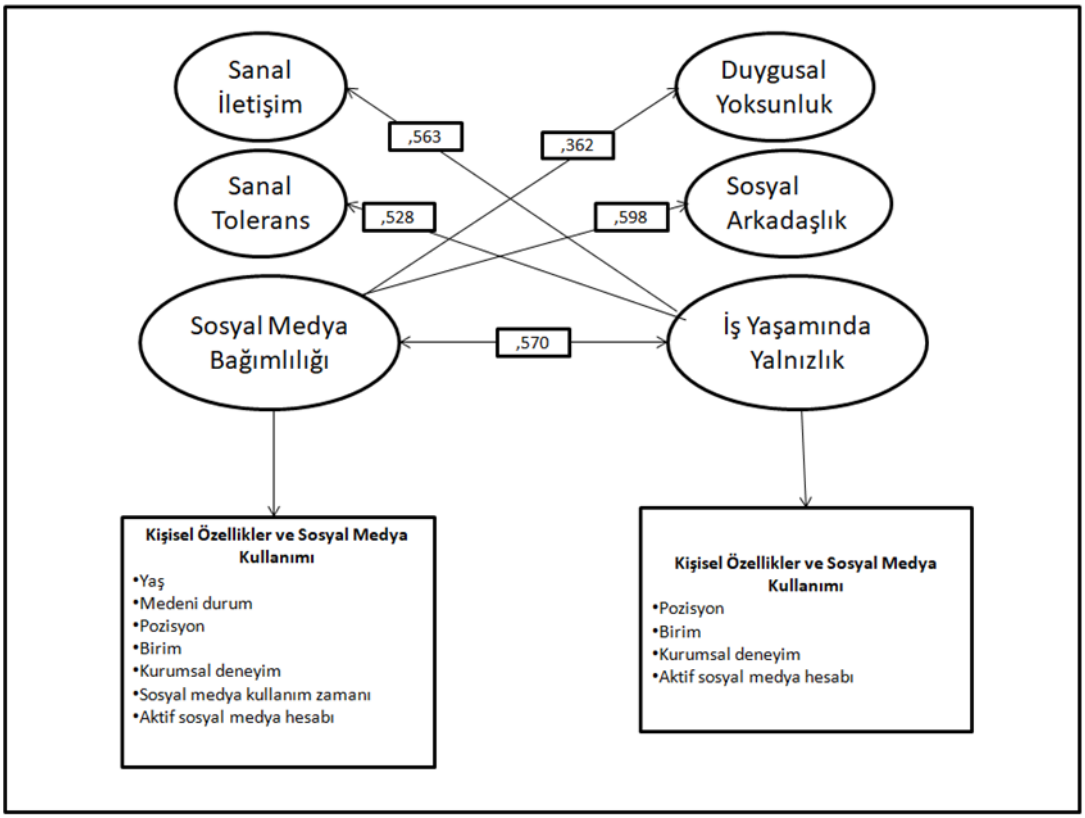
Bağımsız Değişken	Alt grup	İYÖ_Top		İYÖ_Duy		İYÖ_Sos	
		Ort	ss	Ort	ss	Ort	ss
Sosyal medya kullanım zamanı	<1 saat	43,75	9,94	24,05	6,26	19,70	5,27
	1-3saat arası	43,08	8,41	24,26	4,75	18,81	5,44
	≥ 4 saat	41,36	9,63	23,16	5,88	18,20	5,38
Test ve anlamlılık		F=,810 p=,447		F=,628 p=,535		F=,815 p=,444	
Sosyal medyaya ilişkin görüş	Olumsuz	42,16	8,89	23,08	5,50	19,08	4,73
	Nötr	39,86	9,92	24,86	5,27	15,0	5,41
	Olumlu	43,26	9,14	24,26	5,37	19,0	5,60
Test ve anlamlılık		KW=,674 p=,714		KW=1,705 p=,426		KW=2,472 p=,291	
Aktif Sosyal Medya Hesabı	≤ 4hesap[a]	39,36	7,87	21,25	5,42	18,11	5,16
	5-7 hesap[b]	42,26	8,78	23,83	4,99	18,43	5,34
	≥ 8 hesap[c]	42,80	9,08	26,91	4,77	20,51	5,47
Test ve anlamlılık		F=9,757 p<,001*** c>a,b		F=13,685 p<,001*** c>b>a		F=2,782 p=,065	

p<,001***
Ort: Ortalama, ss: Standart sapma, F: Anova Analizi, p: Anlamlılık düzeyi, KW: Kruskal Wallis
İYÖ_Top: İş Yaşamında Yalnızlık Ölçeği toplam boyutu
İYÖ_Duy: İş Yaşamında Yalnızlık Ölçeği Duygusal Yoksunluk alt boyutu
İYÖ_Sos: İş Yaşamında Yalnızlık Ölçeği Sosyal Arkadaşlık alt boyutu

Tablo 4-9'da yer alan bulgular incelendiğinde; katılımcıların Sosyal medya kullanım zamanı ve sosyal medyaya ilişkin görüş değişkenlerinin İş Yaşamında Yalnızlık Ölçeği toplamı ile Duygusal Yoksunluk ve Sosyal Arkadaşlık alt boyutunda ele alındığında istatiksel açıdan fark oluşturmadıkları saptanmıştır (p>,05). Hemşirelerin aktif sosyal medya hesabı sayısına göre yapılan karşılaştırmalarda ölçek toplamında ve Duygusal Yoksunluk alt boyutunda istatistiksel açıdan çok ileri düzeyde anlamlı fark olduğu belirlenmiştir (p<,05). Yapılan ileri analizde (Tukey HSD) gruplar arasındaki farkların ölçek toplamında 8 ve üzerinde hesabı bulunan hemşirelerin diğer iki gruptan yüksek puan ortalamasına sahip olmasından kaynaklandığı saptanmıştır. İYYÖ_Duygusal Yoksunluk alt boyutunda ise 8 ve üzerinde sosyal medya hesabına sahip olanlar ile 5-7 hesabı bulunanların 4 ve altında hesabı olanlardan yüksek puan ortalamasına sahip olduğu belirlenmiştir.

Araştırma örnekleminden elde edilen verilerin, araştırma modelinde yer alan hipotezlere göre analiz edilmesiyle elde edilen araştırma sonuçları Şekil 4-2'te şematize edilmiştir.

Şekil 4-2: Araştırma sonuçları

5. TARTIŞMA

Bu bölümde hemşire örnekleminde yapılan sosyal medya bağımlılığı ve iş yaşamında yalnızlık konulu araştırmadan elde edilen bulguların literatür verileri ışığında tartışılmasına yer verilmektedir. Tartışma bölümü araştırmanın bulgularına paralel olarak aşağıdaki başlıklar altında sıralanmaktadır.

- Hemşirelerin sosyal medya kullanım özelliklerine yönelik tartışma,
- Hemşirelerde Sosyal Medya Kullanım Bağımlılığı Ölçümleri ve İş Yaşamında Yalnızlık ölçümleri arası ilişkilere yönelik tartışma,
- Hemşirelerin Sosyal Medya Bağımlılığı Ölçümlerinin kişisel özelliklerine göre karşılaştırılmasına yönelik tartışma,
- Hemşirelerin İş Yaşamında Yalnızlık Ölçümlerinin kişisel özelliklerine göre karşılaştırılmasına yönelik tartışma.

5.1. Hemşirelerin Sosyal Medya Kullanım Özelliklerine Yönelik Tartışma

Bu araştırmaya katılan hemşirelerin çoğu sosyal medyayı günde yaklaşık 1-3 saat arası kullandıklarını ve sosyal medya kullanım aracı olarak cep telefonunu tercih ettiğini belirtmiştir. Sosyal medyaya ilişkin fayda-zarar görüşleri sorulduğunda ise çoğunluğu faydalı olduğunu belirtmiştir. En sık kullanılan ilk üç sosyal medya uygulaması sırasıyla Whatsapp, Instagram ve Youtube olarak belirlenmiştir.

Tekayak (2017) aile hekimleri ile yürüttüğü sosyal medya kullanımının kişisel ve mesleki gelişimlerine etkisinin araştırıldığı çalışmasında, en sık kullanılan sosyal medya araçlarını sırasıyla Whatsapp, Facebook, Youtube, Instagram ve Twitter olarak raporlamıştır. Ayrıca bu araştırmaya katılanların çoğunluğunun günde birkaç kez sosyal medyada zaman geçirdikleri bulunmuştur (Tekayak, 2017). Demiray ve arkadaşları (2019) hemşireler ve sosyal medyanın kullanımı üzerinde yürütmüş oldukları çalışmalarında araştırmaya katılan 347 hemşirenin sosyal medyada en fazla Whatsapp, Facebook ve Instagram kullandıklarını, sosyal medya platformlarında çoğunlukla günde 1 saatten az (%46) ve 1-2 saat (%31) zaman geçirdikleri tespit etmiştir. Kaplan (2019) tarafından üniversite öğrencileri üzerinde yürütülmüş olan çalışmada araştırmaya katılanların çoğunun sosyal medya kullanım aracı olarak cep telefonu kullandıkları ve günde 1-3 saat arası sosyal medyada zaman geçirdikleri bulunmuştur. Ayrıca bu

araştırmaya katılan bireyler en sık kullanmış oldukları sosyal medya aracı olarak sırasıyla Instagram, Facebook ve Twitter belirtmiştir.

5.2. Hemşirelerde Sosyal Medya Kullanım Bağımlılığı Ölçümleri ve İş Yaşamında Yalnızlık Ölçümleri Arası İlişkilere Yönelik Tartışma

Sağlık personelleri arasında sosyal medya kullanımı birçok alanda araştırılmış ve etkileri ortaya koyulmaya çalışılmıştır. Sosyal medyanın hemşireler üzerindeki riskleri ve etkileri üzerine de çalışmalar yapılmıştır (Çobaner ve Işık, 2014). Ancak hemşirelerde sosyal medya kullanımı ve iş yerindeki yalnızlığı inceleyen çalışmaların sınırlı olduğu gözlenmiştir.

Araştırmamızda hemşirelerin Sosyal Medya Bağımlılık Ölçeği ve alt boyutlarından aldıkları puan ortalamaları ile İş Yaşamında Yalnızlık Ölçeği ve alt boyutlarından aldıkları puan ortalamaları arasında pozitif yönlü orta düzeyde anlamlı ilişki bulunmuştur.

Kaynak ve arkadaşları (2018) hemşireler üzerinde yürütmüş oldukları çalışmalarında hemşirelerin iş yalnızlığı ile sosyal medya bağımlılığı arasında pozitif yönlü doğrusal bir ilişki olduğunu bulmuşlardır. Sönmez ve arkadaşlarının (2020) da hemşireler üzerinde yürüttükleri çalışmalarında hemşirelerin akıllı telefonlar üzerinden sağladıkları sosyal medya bağımlılıkları ile iş yeri yalnızlığı arasında pozitif yönlü orta düzeyde doğrudan bir ilişkinin olduğu tespit edilmiştir. İş yerinde engellenmiş, duygusal yoksunluk ya da kaygılı hissederek yalnızlaşan hemşirelerin bu sorundan uzaklaşmak için yalnız hissetmedikleri ideal bir sosyal çevre olan sosyal medyaya yöneldiği ve bu durumun da bağımlılığa yol açacağı belirtilmiştir (Morahan ve Schumacher, 2003).

Bu yazımda literatürdeki çalışmaları destekler nitelikte sonuçlar elde edilmiş olduğu görülmektedir. Literatürde bu konuya yönelik sınırlı çalışma olması kaynaklı uyuşmayan sonuçların gözlenmediği söylenebilmektedir.

5.3. Hemşirelerin Sosyal Medya Bağımlılığı Ölçümlerinin Kişisel Özelliklerine Göre Karşılaştırılmasına Yönelik Tartışma

Teknolojideki artış ile birlikte bireyler sadece kişisel nedenler ile değil aynı zamanda mesleki olarak da sosyal medya kullanmaktadır. Bu noktada özellikle sağlık alanında yer alan hemşirelerde, teknolojiye ayak uydurmak, hemşirelik bakımını geliştirmek, hizmet alanın memnuniyetini artırmak ve onlarla daha hızlı iletişim

kurulmasını sağlamak gibi temel nedenlerle sosyal medyada açtıkları profesyonel hesapları da aktif biçimde mesleki amaçlarla kullanabilmektedir (Tekayak, 2017).

Türkiye İstatistik Kurumu (TÜİK) 2016 verilerine göre sosyal medyaya bağımlılık oranlarının, erkeklerde (%70) kadınlara (%52) oranla daha fazla olduğu görülmektedir. Kaynak ve arkadaşları (2018) da hemşireler üzerinde yürüttükleri çalışmada erkek hemşirelerde sosyal medya bağımlılığı ve alt boyutlarının kadın hemşirelere oranla daha yüksek olduğunu tespit etmiştir. Ancak bu araştırma verileri ile karşılaştırıldığında hemşirelerde cinsiyetlere göre sosyal medya bağımlılık oranları arasında anlamlı bir farkın olmadığı gözlenmiştir. Araştırma bulgularımıza benzer biçimde Mangaltepe (2019) hastanede çalışan doktorların sosyal medya bağımlılığı üzerine yürüttüğü çalışmasında cinsiyet ile sosyal medya bağımlılığı ve alt boyutları arasında istatistiksel olarak anlamlı bir farklılık olmadığını bulmuştur. Sosyal medya kullanımının kadınlar için daha cezbedici ve bağlayıcı özellik taşıdığı ve bağımlılığa yol açtığı belirtilse de erkekler için de aynı oranda bağlayıcılığa sahip olduğu gözlenmektedir. Bu nedenle araştırma bulgularımızda anlamlı bir farkın olmadığı düşünülebilir. Buna göre sosyal medya bağımlılığının cinsiyete göre değişmediği söylenebilir. Ayrıca bu noktada bireylerin diğer kişisel özelliklerinin de sosyal medya bağımlılığı üzerinde etkili olduğu düşünülmektedir.

Araştırmamızda yaş grubuna göre SMBÖ_Top ve SMBÖ_İletişim üzerinde istatiksel olarak anlamlı fark olduğu bulunmuştur. Bulgularımızla benzer biçimde literatürde de bireylerin sosyal medya kullanım özellikleri üzerine yürütülen çalışmalarda yaş ile sosyal medya bağımlılık düzeyleri arasında negatif yönlü anlamlı ilişki olduğu görülmektedir (Çayırlı 2017, Blackwell ve ark. 2017, Kaynak ve ark. 2018). Çalışmalarda genç bireylerin yaşlı bireylere oranla daha fazla sosyal medya kullandıkları ve sosyal medya bağımlılığına daha yatkın oldukları tespit edilmiştir. Bu durumun genç neslin teknoloji ile daha yakın olması, sosyal medyayı daha aktif kullanması, teknolojik gelişmeleri yakından takip etmeleri ve kullanımına yönelik daha fazla bilgi edinmelerinden kaynaklanıyor olduğu düşünülmektedir.

Medeni duruma göre sosyal medya bağımlılığının istatiksel olarak tüm boyutlarda anlamlı fark oluşturduğu bulunmuştur. Bekar bireylerin puanlarının evli olanlara oranla daha fazla olduğu görülmektedir. Bulgularımızla benzer biçimde Andreassen ve arkadaşlarının (2014) işyerinde sosyal medya kullanımını incelemek üzere yürüttükleri

çalışmalarında bekarların sosyal medyaya daha fazla katılım sağladığı ve bu durumun da bağımlılığa yol açtığı tespit edilmiştir. İlişkisi bulunmayan bireylerin sosyalleşmek ve özellikle de işyerindeki yalnızlığını giderebilmek için daha fazla sosyal medya kullanımına yöneldiği ve bağımlılık düzeylerinin arttığı vurgulanmıştır. Bektaş (2018) çalışan kadınların sosyal medya bağımlılığı üzerine yürüttüğü çalışmasında medeni duruma göre sosyal medya bağımlılığının istatiksel olarak tüm boyutlarda anlamlı fark oluşturduğunu tespit etmiştir. Evlilik hayatı bireylerin, özellikle de çocuk ile birlikte tüm dikkat ve arzusunu aile yaşantısına odaklamasına yol açmaktadır. Bununla birlikte evli bireyler kendilerini yalnız hissetmediği ve daha fazla sosyalleşmek istemediği için sosyal medyada harcayabileceği daha az zamanının olması onları sosyal medya bağımlısı olmaktan uzaklaştırabilmektedir. Bulgularımızdan farklı biçimde Altun (2019) sosyal medya bağımlılığını incelemeye yönelik yürüttüğü çalışmasında medeni durum ile sosyal medya bağımlılığı ve alt boyutlar arasında anlamlı bir farklılık olmadığını belirtmiştir.

Çalışılan pozisyona göre sosyal medya kullanımının istatiksel olarak tüm boyutlarda anlamlı fark olduğu bulunmuştur. Bu noktada hemşireler yöneticilere oranla daha fazla sosyal medya bağımlılığı göstermekte; sanal tolerans ve iletişim düzeyleri de daha yüksek olmaktadır. Bulgularımızla benzer biçimde Korkmaz ve arkadaşları (2015) hemşirelerin sosyal medya kullanımı üzerine yürüttükleri çalışmalarında hemşirelerin sosyal medya kullanımının daha fazla olduğunu ve bu durumun bağımlılığa yol açması kaynaklı yöneticileri tarafından uyarıldıklarını belirtmiştir. Kaynak ve arkadaşları (2018) hemşirelerin yöneticilerine oranla daha fazla sosyal medya kullanımı gösterdiğini ve bu durumun bağımlılığa yol açtığını belirtmiştir.

Çalışılan birime göre sosyal medya kullanımının istatiksel olarak tüm boyutlarda anlamlı fark olduğu bulunmuştur. Servislerde çalışanların puanlarının özellikli birimlerde çalışanların puanlarından daha fazla olduğu gözlenmiştir. Korkmaz ve arkadaşları (2015) çalışmalarında hemşirelerin çalıştığı birime göre sosyal medya kullanımının farklılaşmadığını ortaya koyarken, Jackson ve arkadaşları (2014) hemşirelerdeki sosyal medya kullanımı üzerine yürüttükleri çalışmalarında sosyal medya kullanımının gündüz çalışanlarda sanal iletişimi sağlamak için kullanıldığını ve puanlarının yüksek olduğunu belirtmiştir. Aktif servis içerisinde olanların ise sosyal medya kullanımına zaman ayıramayacağı için bağımlılık geliştirme düzeylerinin düşük olduğu vurgulanmıştır (Jackson ve ark. 2014).

Kurumsal deneyime göre sosyal medya kullanımı tüm boyutlarda anlamlı fark oluşturmuştur. Uğur ve arkadaşlarının (2018) hemşireler üzerinde yürütmüş oldukları çalışmalarında sosyal medya kullanım durumları incelenmiş, kurumda çalışma yılı ile sosyal medyayı kullanma durumları arasında bir ilişki olduğu belirlenmiştir. Çalışma yılı düşük olanların sosyal medya kullanımının daha fazla olduğu belirtilmiştir.

Hemşirelerin sosyal medya kullanımı ile ilgili ifadeleri ve sosyal medya bağımlılığı karşılaştırıldığında; sosyal medya kullanım süresi ölçek toplamında ve SMBÖ_Tolerans boyutunda, aktif kullanılan sosyal medya hesabında ise ölçek toplamı ve tüm boyutlarda anlamlı farklılık bulunurken sosyal medyaya ilişkin görüşlerinde fark bulunmamıştır. Sosyal medyada 4 saatten fazla vakit geçiren hemşirelerin bağımlılıklarının daha fazla olduğu ve bu bulgunun literatür ile benzerlik gösterdiği bulunmuştur. Kung ve Oh (2014) tarafından hemşirelerin sosyal medya kullanımları üzerine yürüttükleri çalışmalarında 410 hemşirenin % 93'ünün çeşitli sosyal medya platformlarının aktif kullanıcıları oldukları ve hemşirelerin sosyal medya kullanım zamanı ≥ 4 saat olanların sosyal medya bağımlılık ve alt boyutları puanlarının diğerlerine oranla daha fazla olduğu gözlenmiştir. Uğur ve arkadaşlarının (2018) yaptıkları çalışmada gelişen ve kullanımı artan teknoloji ile birlikte hemşirelerin de yüksek oranda sosyal medya kullandığı ve gün içinde sosyal medyada ortalama 4 saat zaman geçirdikleri tespit edilmiştir. Çalışma bulgularından da görüldüğü gibi hemşirelerde de gerek mesleki amaçlı gerekse kişisel olarak sosyal medya kullanımı artmaktadır ve bu durumun doğrudan kullanım zamanını da arttırdığı düşünülebilir.

5.4. Hemşirelerin İş Yaşamında Yalnızlık Ölçümlerinin Kişisel Özelliklerine Göre Karşılaştırılmasına Yönelik Tartışma

Araştırmaya katılan hemşirelerin kişisel özelliklerinden, yaş grubu, cinsiyet, medeni durum, eğitim düzeyi ve mesleki deneyimin İYÖ toplam skoru ve alt boyutları üzerinde istatiksel açıdan fark oluşturmadığı görülmektedir. Bunun yanı sıra pozisyonun İYÖ toplam skoru üzerinde, çalışılan birimin İYÖ toplam ve İYÖ_Duy ile İYÖ_Sos alt boyutlarında, kurumsal deneyim İYÖ toplam ve İYÖ_Sos alt boyutunda istatiksel olarak anlamlı fark oluşturduğu bulunmuştur. Hemşirelerin sosyal medya kullanımına ilişkin bulgularda; sosyal medya kullanım zamanı ve sosyal medyaya ilişkin görüşlerinde anlamlı fark bulunmazken aktif sosyal medya hesabı değişkeninin İYÖ toplam ve İYÖ_Duy alt boyutunda istatiksel açıdan fark oluşturduğu görülmektedir. Güngörmüş

(2011) hemşirelerin işyerinde yalnızlık düzeyi üzerine yürütmüş olduğu çalışmada, yaş, çocuk sahibi olma ve mesleki deneyimin; Kaynak ve arkadaşlarının (2018) çalışmasında yaş grubu, cinsiyet ve eğitim düzeyinin; Ürkmez'in (2018) çalışmasında ise yaş grubu, cinsiyet, medeni durum ve eğitim düzeyinin iş yaşamında yalnızlık üzerinde istatiksel açıdan fark oluşturmadığı saptanmıştır. Bu bulgular araştırma bulgularımızla kısmen benzerlik göstermektedir. Bulgularımızdan farklı biçimde Güngörmüş (2011) hemşirelerin eğitim düzeyinin ve çalışılan servisin İYÖ_Top ve alt boyutları üzerinde; cinsiyetin İYÖ_Top ve İYÖ_Duy üzerinde; medeni durumunun İYÖ_Sos üzerinde istatistiksel olarak anlamlı olduğunu saptamıştır. Güngörmüş (2011) bu çalışma ile benzer şekilde hemşirelerin kurumsal deneyim süresinin İYÖ_Top ve İYÖ_Sos üzerinde anlamlı fark oluşturduğunu belirtmiştir. Aynı araştırmada, çalışılan birimde İYÖ_Duy üzerinde; mesleki deneyim sürelerinde İYÖ_Sos üzerinde istatistiksel olarak anlamlı olduğu bulunmuştur.

Bu çalışmada literatürdeki çalışmaları destekler nitelikte sonuçların yanı sıra uyuşmayan bulgular da bulunmuştur. Araştırmaların çoğunda görüldüğü gibi hemşirelerin iş yaşamı yalnızlığının duygusal yoksunluk ve sosyal arkadaşlık alt boyutları ile yaş grupları, cinsiyet, medeni durum, eğitim düzeyi arasında anlamlı bir farklılık bulunmamaktadır. Bu noktada bireylerin iş yerinde kendilerini yalnız hissetmelerinin daha mesleki özellikler ve örgütsel ortamlardan kaynaklı olabileceği düşünülmektedir. Bunun yanı sıra sektörel olarak genç hemşirelerin gelişi de daha kıdemli olanların popülasyonlarında azalma sağlayacağından sosyal yalnızlığa yol açabilmektedir. Hemşirelerin iş yaşamındaki yalnızlıklarında etkisi olan bir diğer değişken de onların çalıştığı birim ve vardiya düzeni olmaktadır. Özellikle gündüz yoğunluğunun fazla olduğu birimlerde çalışan hemşireler diğer iş arkadaşları ile çok fazla sosyal ilişkilerde olamamakta ve sadece işlerine odaklanabilmektedirler. Bu durum da onların duygusal yoksunluklarının artmasına ve sosyal arkadaşlık düzeylerinin azalmasına yol açabilmektedir. Bununla birlikte diğer birimlere göre daha kapalı olan birimlerde de sosyalleşmenin daha zor olmasına bağlı olarak iş yaşamında yalnızlaşmanın fazla olduğu söylenebilir. Sonuçlara ek olarak bireylerin aktif sosyal medya kullanımı da onları iş ortamındaki arkadaşlarından soyutlayarak sosyal ilişkilerinin bozulmasına yol açmakta olduğu gözlenmiştir. Bu durumun da onların iş yaşamında yalnızlaşmasına ve duygusal yoksunluk yaşamasına yol açtığı düşünülmektedir.

6. SONUÇ VE ÖNERİLER

İstanbul ili Anadolu bölgesinde yer alan Sağlık Bakanlığına bağlı bir eğitim ve araştırma hastanesinde çalışan 175 hemşire ile yapılan bu çalışma sosyal medya bağımlılığı ve iş yaşamında yalnızlık ilişkilerini inceleyen ilk çalışmadır. Bu çalışmanın sonucunda;

- Hemşirelerin sosyal medya kullanım özellikleri incelendiğinde çoğunluğu 1-3 saat arası sosyal medyada vakit geçirdiğini, sosyal medya kullanım aracının cep telefonu olduğu bulunmuştur.
- Hemşirelerin sosyal medyaya ilişkin görüşleri incelendiğinde sosyal medyanın faydalı olduğunu düşündükleri ve en sık kullandıkları sosyal medya uygulamasının Whatsapp olduğu bulunmuştur.
- Hemşirelerin sosyal medya bağımlılığı ile iş yaşamında yalnızlık arasında anlamlı ilişki olduğu belirlenmiştir.
- Sosyal medya kullanım zamanı, sosyal medyaya ilişkin görüş ve aktif sosyal medya hesabı bağımsız değişkenlerinin İş Yaşamında Yalnızlık Ölçeği Sosyal Arkadaşlık alt boyu ile istatiksel açıdan fark oluşturmadıkları bulunmuştur.
- Araştırmada yaş grupları arasında Sosyal Medya Bağımlılık Ölçeği ve Sanal İletişim alt boyutu puanları arasında anlamlı ilişki bulunmuştur.
- Araştırmada yaş grubu, cinsiyet, medeni durum eğitim düzeyi ve mesleki deneyimin iş yaşamında yalnızlık üzerinde istatiksel açıdan fark oluşturmadıkları bulunmuştur.
- Hemşirelerin çalıştığı pozisyonun İş Yaşamında Yalnızlık Ölçeği toplam boyutu açısından istatiksel olarak anlamlı fark olduğu bulunmuştur.
- Hemşirelerin çalıştığı birim ile iş yaşamında yalnızlık arasında ileri derecede anlamlı fark bulunmuştur.
- Kurumsal deneyim ile İş Yaşamında Yalnızlık Ölçeği toplam boyutu ve Sosyal Arkadaşlık alt boyutu arasında anlamlı fark bulunmuştur.
- Bekar olanların sosyal medya bağımlılık puanlarının evli olanlara oranla daha fazla olduğu görülmektedir.

- Pozisyona, birime, kurumsal deneyime, aktif sosyal medya hesabına ve sosyal medya kullanım zamanına göre sosyal medya kullanımının istatiksel olarak tüm boyutlarda anlamlı fark olduğu bulunmuştur.

Araştırma sonuçlarına bakıldığında hemşirelerin çalışma koşulları ve sağlık hizmetindeki teknolojik gelişmeler ile birlikte sosyal medya bağımlılıklarının ve iş yaşamındaki yalnızlıklarının artmasına yol açan birçok değişkenin bulunduğu gözlenmektedir. Ancak bu değişkenlere yönelik çalışmaların sınırlı oluşu bulguların genellenebilirliğini engellemektedir.

Araştırmadan elde edilen bu sonuçlar doğrultusunda;

-Hemşirelerdeki sosyal medya bağımlılığının iş yaşamındaki yalnızlaşma açısından tartışılması ve değerlendirilmesinin önemli olduğu,

-Literatürde hemşirelerin sosyal medya bağımlılığının iş yaşamındaki yalnızlık üzerindeki etkisini inceleyen çalışmaların arttırılması,

-Araştırmanın örnekleminin sınırlı olmasından kaynaklı bundan sonraki araştırmalarda daha büyük örneklemlerle çalışılması ve farklı şehirlerde karşılaştırmalar yapılması,

-Sosyal medya bağımlılığına yol açabilecek etmenleri inceleyen çalışmaların yapılması ve bu bağımlılığı önlemeye yönelik stratejiler geliştirilmesi,

-Sosyal medya bağımlılığına yönelik hemşirelere ve yöneticilerine hizmet içi eğitimlerin verilmesi ve sosyal ağların güçlendirilmesi,

-İş yaşamında yalnızlık düzeyinin artmasına yol açacak örgütsel etmenlerin ayrıntılı olarak belirlenmesi ve bunlara yönelik iyileştirmelerin sağlanması,

-Hastane yöneticileri tarafından hemşirelerin sosyal medya bağımlılığı ve iş yaşamında yalnızlık düzeylerinin artmasında önemli bir etkisi olan örgütsel düzenlemelerin iyileştirilmesine yönelik personel politikalarının benimsenmesi önerilmektedir.

KAYNAKLAR

Akar, E.(2010), Sosyal Medya Pazarlaması, Efil Yayınevi, Ankara, **1**, 1-198.

Akar, E., Topçu, B., (2011). An Examination of the Factors Influencing Consumers Attitudes Toward Social Media Marketing, Journal of Internet Commerce, **10**, 35–67.

Akın Ö., Klorshid L.,(2006). Hemşirelik Öğrencilerinin Bilgisayar Kullanmaya Yönelik Tutumlarının Incelenmesi.Ege Üniversitesi Hemşirelik Yüksekokulu Dergisi, **22**,55-67.

Albayrak, E.S. (2019). Sosyal Ağlar ve Modern İnsanın Yalnızlaşması: Cocacola Reklam Örneği. Elektronik Sosyal Bilimler Dergisi. 18, 70, 929-942.

Anlı, G. (2018). İnternet Bağımlılığı: Sosyal ve Duygusal Yalnızlık. Uluslararası Bilimsel Araştırmalar Dergisi (Ibad), 3 (2), 389-397

Altun, A.(2019).Algılanan Stres Düzeyi Ve Yürütücü İşlevlerin İnternet Bağımlılığına Etkisinin İncelenmesi.Yüksek Lisans Tezi.Üsküdar Üniversitesi, İstanbul.

Anandarajan M, Devine P, Simmers, C.A.A, (2004). Multidimensional Scaling Approach to Personal Web Usage in the Workplace: A Guide to Effective Human Resources Management (ed: M. Anandarajan ve C. Simmers), Information Science Publishing.

Anderson, J., Puckrin, K. (2011). Social network use: A test of self-regulation. Journal of Nursing Regulation, **2**, 36-41.

Andreassen, C. S., Torsheim, T., Brunborg, G.S.,Pallesen, S. (2012).Development Of A Facebook Addiction Scale.Psychol Reports, **110**,1– 17.

Andreassen, C. S., Torsheim, T., Pallesen, S. (2014). Predictors Of Use Of Social Network Sites At Work-A Specifictype Of Cyberloafing. Journal of Computer Mediated Communication, **19**, 906-921.

Anlı, G. (2018). İnternet Bağımlılığı: Sosyal ve Duygusal Yalnızlık, Uluslararası Bilimsel Araştırmalar Dergisi. **3**,2.

Avcı, K. (2016). Üniversite Öğrencilerinin Sosyal Medya Kullanım Alışkanlıklarının Sosyal İlişkilerine Etkisi. Uluslararası Sosyal Araştırmalar Dergisi. 9, 46, 641-655.

Ayeni, P.T. (2019). Social Media Addiction: Symptoms And Way Forward. The Amerıcan Journal Of Interdıscıplınary Innovatıons And Research.

Ay, F. A. (2015). İstismarcı Yönetim, İşyeri Yalnızlığı ve Örgütsel Sinizm Arasındaki İlişkiler: Sağlık Çalışanlarına Yönelik Bir Çalışma. Uluslararası Sosyal Araştırmalar Dergisi, 8, 41.

Ay, F., (2009). Uluslararası Elektronik Hasta Kayıt Sistemleri, Hemşirelik Uygulamaları Ve Bilgisayar Ilişkisi. Gülhane Askeri Tıp Dergisi, **51**,131-136.

Balcı, Ş., Karakoç, E. ve Öğüt, N. (2020). Sağlık Çalışanları Arasında Sosyal Medya Bağımlılığı: İki Boyutlu Benlik Saygısının Rolü. Akdeniz Üniversitesi İletişim Fakültesi Dergisi, **33**, s. 296-317.

Barry J., Hardiker, N. (2012). Advancing Nursing Practice Through Social Media: A Global Perspective, OJIN: The Online Journal of Issues in Nursing, **17**,3.

Bayraktar, F. (2001). İnternet Kullanımının Ergen Gelişimindeki Rolü. Doktora Tezi, Ege Üniversitesi İzmir.

Baz, F. Ç. (2018). Sosyal Medya Bağımlılığı: Üniversite Öğrencileri Üzerine Çalışma. Uluslararası Toplum Araştırmaları Dergisi.

Bostancı, M. (2010). Sosyal Medyanın Gelişimi ve İletişim Fakültesi Öğrencilerdin Sosyal Medya Kullanım Alışkanlıkları, Y. Lisans, Erciyes Üniversitesi, Kayseri.

Boyd, D. M., &, Ellison, N. B. (2007). “Social Network Sites: Definition, history, and scholarship. Journal of Computer-Mediated Communication”, 13(1).

Bektaş, N.(2018).Çalışan Kadınların İnternet Ve Sosyal Medya Bağımlığının Sosyal Kaygı İle İlişkisi.Yüksek Lisans Tezi.Haliç Üniversitesi, İstanbul.

Bianchi, A.,Phillips, J.G.(2005).Psychological Predictors of Problem Mobile Phone Use. CyberPsychology Behavior, **8**,39-51.

Bilgiç Ş., Şendir M.,(2014). Hemşirelik Bilişimi, Cumhuriyet Hemşirelik Dergisi, **3**, 24-28.

Bilginer, E. ve Çankaya, M. (2019). İş Yaşamı Yalnızlığının Çalışma Ortamını Değerlendirme Üzerindeki Etkileri: Hemşire Meslek Grupları Üzerinde Bir Araştırma. İnsan ve Toplum Bilimleri Araştırmaları Dergisi. **8** (4): 2485/2500

Blackwell, D., Leaman, C., Tramposch, R., Osborne, C., Liss, M. (2017). Extraversion, Neuroticism, Attachment Style And Fear Of Missing Out As Predictors Of Social Media Use And Addiction. Personality And Individual Differences, **116**, 69-72.

Boyd, S., Ellison, N.B. (2007). Social network sites: Definition, history and scholarship. Journal of Computer Mediated Communication, **13**, 210-230.

Cerrah, L. (2016). Sosyal Medya ve Bazı Kurumsal Etkileşimler ve Sosyal Medyaya Eleştirel Yaklaşım. Atatürk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi, 20 (4): 1393-1414.

College Of Nurses Of Ontario survey Says Nurses Weigh İn On Social Media. The Standard. (2012). 37 (2), 14-15.

Çetin, A., Alacalar, A. (2016). İş Yaşamında Yalnızlığı Yordamada Kişilik Özellikleri ile Algılanan Sosyal ve Örgütsel Desteğin Rolü. Uluslararası Yönetim İktisat ve İşletme Dergisi, **12**, 27.

Çalışkan, M., Mencik, Y. (2015). Değişen Dünyanın Yeni Yüzü: Sosyal Medya. Akademik Bakış Dergisi, **50**, 1-24.

Çayırlı, E. (2017).Sosyal Medya Kullanım Özelliklerinin Kişilik Yapılanmaları, Yaşam Doyumu Ve Depresyon Açısından İncelenmesi. Yüksek Lisans Tezi.Işık Üniversitesi, İstanbul.

Çiftçi, H. (2018). Üniversite Öğrencilerinde Sosyal Medya Bağımlılığı. Manas Sosyal Araştırmalar Dergisi. **7**, 4.

Çobaner Ardıç, A., Işık, T., (2014). Hemşireler Arasında Sosyal Medya Kullanımının Yarar Ve Risklerinin Tıp Etiği Bağlamında Tartışılması. Türkiye Biyoetik Dergisi, **140**,137-148.

Çobaner, A.A., ve Işık T.(2014) Hemşireler Arasında Sosyal Medya Kullanımının Yarar ve Risklerinin Tıp Etiği Bağlamında Tartışılması Türkiye Biyoetik Dergisi, **1**,137-148.

Demir, M. (2020). İş yerinde yalnızlığın işten ayrılma niyetine etkisi: Gemi adamları üzerine bir uygulama. Yayınlanmış yüksek lisans tezi. Zonguldak Bülent Ecevit Üniversitesi / Sosyal Bilimler Enstitüsü.

Demiray, A. Çakar, M. Açıl, M. İlaslan, N. Yücel, T.S. (2019). Hemşirelerin Hayatında Sosyal Medyanın Yeri. Düzce Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü Dergisi. **9** (3): 134-138.

Demirbaş, B. ve Haşit, K. (2016). İş Yerinde Yalnızlık ve İşten Ayrılma Niyetine Etkisi: Akademisyenler Üzerine Bir Uygulama. Anadolu Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi.

Deniz, L. ve Gürültü, E. (2018). "Lise Öğrencilerinin Sosyal Medya Bağımlılıkları" Kastamonu Education Journal. 26 (2): 355-367.

Demiray, A., Çakar, M., Açıl, A., İlaslan, N., Yücel, T.(2019). Hemşirelerin Hayatında Sosyal Medyanın Yeri. Düzce Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü Dergisi, **9**, 134-138.

Dirik, D.(2018). Sosyal Medya,Sanal Ortam Ve Yalnızlık. Sosyal Medyanın İş Yaşamındaki Yeri İçinde.(Ed:Yıldız, H.), Ankara, Beta Yayıncılık, Ss.301-317.

Doğan, T., Çetin, B., Sungur, M.Z.(2009). İş Yaşamında Yalnızlık Ölçeği Türkçe Formunun Geçerlilik Ve Güvenilirlik Çalışması. Anadolu Psikiyatri Dergisi, **10**,271-277.

Dönmez, F. G. (2019). Algılanan Örgütsel Destek ve İş Tatmini İlişkisinde İş Yeri Yalnızlığının Aracı Rolü: 4 Ve 5 Yıldızlı Otel Çalışanları Örneği. Yayınlanmış Doktora Tezi. Muğla Sıtkı Koçman Üniversitesi / Sosyal Bilimler Enstitüsü.

Dussault, M., & Frenette, É. (2014). Loneliness and Bullying in the Workplace. American Journal of Applied Psychology

Duck S.(1991). Human Relationships: An Introduction to Social Psychology.London: Newbury Park.

Duman, Ö.D.(2019). Sosyal Medya Bağımlılığı: Erzurum Ili Üzerinde Bir Inceleme. Atatürk Üniversitesi, Erzurum.

Durar, E. (2018). Üniversite Öğrecilerinde Sosyal Medya Bağımlılığının Depresyon Ve Sosyal Fobi Ile İlişkisi, Kafkas Üniversitesi, Kars.

Eşer, A.K. ve Alkaya, S. A. (2019). Hemşirelik Öğrencilerinin Sosyal Medya Bağımlılık Durumu ve Gelişmeleri Kaçırma Korkusunun İncelenmesi. Sağlık Bilimleri Üniversitesi Hemşirelik Dergisi 1, 1.

Ezen, M. Açıkgöz, A. Emir, B. Özkaraman, A. (2019). Hemşirelik Öğrencilerinin Sosyal Medya Bağımlılıklarının İletişim Becerilerine Etkisi. Kocaeli Med J 2019; 8; 1:130-140.

Gölcük, E. (2019). Örgüt kültürü ve iş yeri yalnızlığı arasındaki ilişkinin incelenmesi. Yayınlanmış yüksek lisans tezi. İstanbul Sabahattin Zaim Üniversitesi / Sosyal Bilimler Enstitüsü.

Gürbüz, S. (2019). Örgütsel Dedikodu İle İş Yeri Yalnızlığı Arasındaki İlişki. Yayınlanmış Yüksek Lisans Tezi. Harran Üniversitesi / Sosyal Bilimler Enstitüsü.

Griffiths, M. D., Hunt, N. (1998). Dependence On Computer Games By Adolescent. Psychological Reports, **82**,475-480.

Griffiths, M.D.(2012). Internet Sex Addiction:A Review Of Empirical Research, **20**,111 124.

Güngörmüş, K. (2011).Hemşirelerin Duygusal Zekâları İle İş Yaşamında Yaşadıkları Yalnızlık Arasındaki İlişkinin Belirlenmesi.Yüksek Lisans Tezi. Atatürk Üniversitesi, Erzurum.

Huang, Z., Benyoucef, M. (2013). User-Centered İnvestigation Of Social Commerce Design. International Conference on Online Communities and Social Computing, 287 295.

Işık, M. ve Kaptangil, İ. (2018). "Akıllı Telefon Bağımlılığının Sosyal Medya Kullanımı Ve Beş Faktör Kişilik Özelliği İle İlişkisi: Üniversite Öğrencileri Üzerinden Bir Araştırma", İnsan Ve Toplum Bilimleri Araştırmaları Dergisi, 7(2): 695-717.

Jackson, J., Fraser, R., Ash, P.(2014).Social Media and Nurses: Insights for Promoting Health for Individual and Professional Us.The Online Journal of Issues in Nursing, **19**, 2.

Kaplan, M.(2019). Üniversite Öğrencilerinin Sosyal Medya Bağimlilik Düzeyleri, Sosyal Medya Kullanim Amaçlari Ve Bağlanma Stilleri Arasindaki İlişkinin İncelenmesi. Hasan Kalyoncu Üniversitesi, Gaziantep.

Karaboğa, M.T. (2018). Üniversite Öğrencilerinin Bir Sosyalleşme Alanı Olarak Sosyal Medya Hakkındaki Görüşleri. Mersin Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi, 2018; 14(3): 912-936.

Karagülle, A.E. ve Çaycı, B. (2014). Ağ Toplumunda Sosyalleşme Ve Yabancılaşma. The Turkish Online Journal Of Design, Art And Communication - Tojdac January. 4, 1, 1-9.

Karakuş, H. (2020). İş yerinde yalnızlığın örgütsel bağlılığa etkisi: İzmir'de beş yıldızlı oteller üzerine bir uygulama. Yayınlanmış yüksek lisans tezi. İzmir Katip Çelebi Üniversitesi / Sosyal Bilimler Enstitüsü.

Keser, A. ve Karaduman, M. (2014). İş Yaşamında Yalnızlık Algısının Örgütsel Vatandaşlık Davranışı İle İlişkisi Ve Öğretmenler Üzerinde Bir Araştırma. Hak-İş Uluslararası Emek Ve Toplum Dergisi 3, 3, 7.

Kaya, E.(2019). Sosyal Medya Risklerinin Yönetilmesinde Iç Denetimin Rolü, Muhasebe Ve Finansman Dergisi, **82**,97-110.

Kaya, N., Aştı T., Kaya, H.,Kaçar, G.Y.,(2008). Hemşirelerin Bilgisayar Kullanımına İlişkin Görüşlerinin Belirlenmesi. İstanbul Üniversitesi Florence Nightingale Hemşirelik Yüksek Okulu Dergisi, **16**,83-89.

Kaynak, S., Duran, S., Karadaş, A. (2018). Determination of the Relationship Between Internet Addiction and the Level of Loneliness Among Nurses. Jounal of Health and Nursing Management, **5**,27-35.

Kırık, A. M., Arslan, A., Çetinkaya, A.,Gül, M. (2015). A Quantitative Research On The Level Of Social Media Addiction Among Young People In Turkey. International Journal Of Science Culture And Sport (Intjscs), **3**,108-122.

Kırık, A.M., (2012). Sosyal Medya ve Arap Baharı: Birey Etkileşimi ve Sosyal Dönüşüm. Eğitim Bilimleri ve Sosyal Araştırmalar Dergisi, Bahar, **23**,87-98.

Kirtiş, K.A., Karahan, F (2011). To be or Not to be in Social Media arena as the Most Cost Efficient Marketing Strategy After the Global Recession. Procedia Social and Behavioral Sciences, **24**, 260-268.

Kırcaburun, K. ve Grıffıths, M.D. (2018). "Instagram Addiction And The Big Five Of Personality: The Mediating Role Of Selfliking", Journal Of Behavioral Addictions, 7(1): 158-170.

Koca, E.B. ve Tunca, M.Z. (2019). İnternet Ve Sosyal Medya Bağımlılığının Öğrencilerin Performanslarına Etkileri Üzerine Bir Yazın Taraması. Süleyman Demirel Üniversitesi İktisadi Ve İdari Bilimler Fakültesi Dergisi, 24, 1, 33-53.

Korkmaz, M. Kılıç, B. Demiray, E. Hablemitoğlu, Ş. Gürkan, A. Yücel, A.S. Kırık, A.M. (2015). Hemşirelerin Sosyal Medya Kullanımı Ve Yaptıkları İşe Karşı Algı Düzeyinin Uygulamalı Bir Örneği. Uluslararası Hakemli Beşerî Ve Akademik Bilimler Dergisi. **4**, 13, 59-83

Kraut, R., Kiesler, S., Boneva, B., Cummings, J., Helgeson, V.,Crawford, A.(2001). Internet Paradox Revisited. Journal Of Social Issues, **58**, 49–74.

Kung Y.M.,Oh S., (2014). Characteristics of Nurses Who Use Social Media. **32**,64–72.

Kuşay, Y. (2017). İş Gücü Alanı Olarak Sosyal Medyanın Kullanımı ve Girişimci Kadınlar. Marmara Üniversitesi Kadın ve Toplumsal Cinsiyet Araştırmaları Dergisi, 1: 23-33.

Levy, M., (2009). WEB 2.0Implications on Knowledge Management, Journal of Knowledge Management, **13**,120-134.

Maigret, M. (2019). Medya ve İletişim Sosyolojisi. (Çev. Yücel, H.). İstanbul: İletişim Yayınları.

Mangaltepe, M.(2019). Hastanede Çalışan Hekimlerin Sosyal Medya Bağımlılığı Ve İnsomniaya Etkisi. Uzmanlık Tezi.Sağlık Bilimleri Üniversitesi. Ankara.

Manrique, G., Márquez-Hernández, V., V., Alcaraz-Córdoba, T., et al. (2018). The relationship between nomophobia and the distraction associated with smartphone use among nursing students in their clinical practicum. PLoSOne., 13.

Mert, A. ve Özdemir, G. (2018). Yalnızlık Duygusunun Akıllı Telefon Bağımlılığına Etkisi. Uluslararası Toplum Araştırmaları Dergisi. **8**, 8, 88-107.

Morahan, J., Schumacher, P. (2003). Loneliness And Social Uses Of The Internet. Computers In Human Behavior, **19**,659-671.

Özçelik, H., & Barsade, S. (2018). No Employee an Island: Workplace Loneliness and Job Performance. Academy of Management Journal.

Özdevecioğlu, M. (2004). Algılanan Örgütsel Desteğin İşten Ayrılma Niyeti Üzerindeki Etkileri. Amme İdaresi Dergisi, **37**(4), 97-115.

Özkürkçügil, A.Ç.(1998). Cezaevinde yalnızlık ve yalnızlığın depresyonla ilişkisi. Kriz Dergisi, **6**, 21-31.

Parlak, Ö.(2018).Beş Faktör Kişilik Özeliliklerinin İş Yaşamında Yalnızlık Üzerine Etkisinin İncelenmesi.Bahçeşehir Üniversitesi, **8**, 149-165.

Perlman, D. Peplau, L.A.(1984). Loneliness research: a survey of empirical findings. Preventing the harmful consequences of severe and persistent loneliness. Los Angeles: DDH Publication

Savcı, M., Aysan, F.(2017). Teknolojik Bağımlılıklar ve Sosyal Bağlılık: İnternet Bağımlılığı, Sosyal Medya Bağımlılığı, Dijital Oyun Bağımlılığı ve Akıllı Telefon Bağımlılığının Sosyal Bağlılığı Yordayıcı Etkisi. Fırat Üniversitesi, **30**, 202-2016.

Sayımer, İ. (2009). Sanal Ortamda Stratejik Halkla İlişkiler Yönetimi. İstanbul, Beta Yayınları.

Seren, M., Çelik, T., Özgeldi, N., Dumankaya, E.M., (2018). *Sosyal Medya El Kitabı*. Ankara, Orion Kitapevi.

Sezgin, E.H., (2019). Sosyal Medya Kullanım Alışkanlıkları ve Sosyal Medya Reklamlarına Karşı Tutumun İncelenmesi. Selçuk Üniversitesi, Konya.

Solmaz, B., Görkemli N.H.(2012),Yeni Bir Iletişim Alani Olarak Sosyal Medya Kullanimi Ve Konya Kadin Dernekleri Örneği, Selçuk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi, **28**, 2-7.

Sönmez, M., Kısacık, Ö. And Eraydın, C.(2020). Correlation Between Smartphone Addiction And Loneliness Levels In Nursing Students. Perspect Psychiatr Care, 1–6.

Şahin, C., Yağcı, M. (2017). Sosyal Medya Bağımlılığı Ölçeği-Yetişkin Formu: Geçerlilik ve Güvenirlik Çalışması. Ahi Evran Üniversitesi Kırşehir Eğitim Fakültesi Dergisi (KEFAD), **18**, 523-538.

Şahin, I. (2008). From The Social-Cognitive Career Theory Perspective: A College Of Education Faculty Model For Explaining Their Intention To Use Educational Technology. Journal Of Educational Computing Research (JECR), **38**, 51-66.

Tekayak, H.A. (2017). Ak-Tek Sağlıkta Sosyal Medya Kullanımı Ölçeğinin Geliştirilmesi ve Aile Hekimlerinin Sosyal Medya Kullanımlarının Kişisel ve Mesleki Gelişimlerine Etkilerinin Değerlendirilmesi. Uzmanlık Tezi. Çukurova Üniversitesi Tıp Fakültesi.

Tetik, S. (2010). Mobbing kavramı: Birey ve örgütler açısından önemi. Karamanoğlu Mehmetbey Üniversitesi Sosyal ve Ekonomik Araştırmalar Dergisi, **12**(18): 81-89.

The American Nurses Asociation (ANA) (2011). Facts Heet Navigating The World Of Social Media. ANA

The American Nurses Asociation (ANA) (2011). Principles For Social Networking And Th Nurse. ANA

The Nursing and Midwifery Council (NMC).Facebook trials and tribulations: Social networking sites and their joys and dangers[İnternet]. 2011. (Erişim Tarihi: 25.01.2020).http://www.nmcuk.org/Documents/Events/Staff-at events/Handout_Facebook-trials-and-tribulations-social-networking-sites-and-their joys-and-dangers. PDF/

The Online Journal Of Issues In Nursing (OJIN)(2012). College Of Nurses Of Ontariosurvey Says: Nurses Weigh İn On Social Media. OJIN

Tohan, İ. (2019). Birey-Örgüt Uyumu ve Birey-İş Uyumunun İşyeri Yalnızlığı Üzerindeki Etkisi Üzerine Bir Araştırma. Yayınlanmış Yüksek Lisans Tezi. Selçuk Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü.

Turel, O.,Serenko, A.(2012).The Benefits And Dangers Of Enjoyment With Social Networking Websites. European Journal Of Information Systems, **21**, 512– 528.

Tutgun Ünal A.(2015). Sosyal Medya Bağımlılığı: Üniversite Öğrencileri Üzerine Bir Araştırma. Marmara Üniversitesi, İstanbul.

Türkiye İstatistik Kurumu (TÜİK). Bilgi Toplumu İstatistikleri, Girişimler Bilişim Teknolojileri Kullanımı Araştırması, Hanelerde Bilişim Teknolojileri Kullanımı Araştırması (İnternet). 2006. (Erişim Tarihi: 01/06/2020). Http://Www.Tuik.Gov.Tr/Ustmenu.Do?Metod=Temelist

Uğur, H., Seyis, N., Özçelik, S., Toduk, N.F. (2018). Hemşirelerin Mesleki Gelişiminde Sosyal Medya Kullanım Durumlarının İncelenmesi. Samsun Sağlık Bilimleri Dergisi, **3**,9-16.

Ürkmez, M. (2018).Hemşirelerin İşyerinde Yalnızlık Düzeyi İle Yaşam Doyumu Ve Örgütsel Güven İlişkisi.Yüksek Lisans Tezi. İstanbul Üniversitesi-Cerrahpaşa, İstanbul.

Vatansever, S. (2017). Sosyal Medyanın Anlam ve Öneminin Cinsiyetler Bağlamında İncelenmesi. Uluslararası Yönetim ve Sosyal Araştırmalar Dergisi. **4**,8, 12-24

Vural, Z., ve Bat, M. (2010). Yeni Bir İletişim Ortamı Olarak Sosyal Medya: Ege Üniversitesi İletişim Fakültesine Yönelik Bir Araştırma. Journal of Yasar University, **20**, 3348-3382.

Wright SL, Burt CDB, Strongman K.T., (2006). Loneliness in the workplace: Construct definition and scale development. NZ J Psychol, **35**,59-68.

YEN, Ju, Yen, Cheng, Fang, YEN, Cheng, Chung, CHEN, Sue Huei, CHEN, Cheng, KO, (2009), Family Factors Of İnternet Addiction And Substance Use Experience İn Taiwanese adolescents, CyberPsychology, Behavior, **10** (3), 323–329.

Young, K.S.(2004). Internet Addiction, A New Clinical Phenomenon and Its X"Consequence. American Behavioral Scientist, **48**,402-415.

Zade, N. (2018). İşyerinde Yalnızlığın Çalışan Performansına Etkisi. Yayınlanmış Yüksek Lisans Tezi. Dokuz Eylül Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü.

EKLER

Ek-1:Veri toplama aracı

Ek-2: Kurum İzni

Ek-3:Bilgilendirilmiş Gönüllü Onam Formu

Ek-4: Ölçek Kullanım İzni

Ek-1

Değerli Meslektaşımız,

Bu araştırma bir yüksek lisans tezi olarak, hemşirelerin sosyal medya bağımlılıkları ile iş yaşamında yalnızlık düzeyleri arasındaki ilişkiyi incelemek amacıyla planlanmıştır. Araştırmadan güvenilir sonuçlar elde edilebilmesi, veri toplama araçlarının tarafınızdan eksiksiz ve içtenlikle doldurulmasına bağlıdır. Veri toplama araçlarını doldururken lütfen size en uygun olan seçeneği işaretleyiniz.

Katılımınızla araştırmaya vereceğiniz destek için şimdiden teşekkür ederiz.

Tez Sorumlusu, Uzm.Dr.Mehmet Erdem Akçay, *Ümraniye Eğitim ve Araştırma Hastanesi*
Tez öğrencisi: Mehmet Gencer, *Ümraniye Eğitim ve Araştırma Hastanesi*
Tez danışmanı: Dr. Öğr. Üyesi Feride Eşkin Bacaksız, *İÜ-C Florence Nightingale Hemşirelik Fakültesi Hemşirelikte Yönetim AD.*

Kişisel ve Mesleki Özellikler

1. Yaşınız *(lütfen yazınız)* .....
2. Cinsiyetiniz : ( ) Kadın ( ) Erkek
3. Medeni durumunuz : ( ) Evli ( ) Bekar ( ) Diğer
4. Eğitim düzeyiniz : ( ) Sağlık Meslek Lisesi ( ) Ön Lisans ( ) Lisans
   ( ) Lisansüstü (Yüksek Lisans/Doktora)
5. Çalıştığınız pozisyon : ( ) Hemşire ( ) Yönetici hemşire
6. Çalıştığınız birim : .....
7. Mesleki deneyiminiz : ..... (yıl)
8. Kurumdaki deneyiminiz : ..... (yıl)
9. Sosyal medya kullanırken günde ne kadar zamanınızı harcarsınız?
   ( ) 1 saatten az ( ) 1-3 saat arası ( ) 4-6 saat arası ( ) 7 saatten fazla
10. Sosyal medya kullanımında hangi araçları kullanıyorsunuz?
    ( ) Bilgisayar (Masaüstü, dizüstü) ( ) Mobil (Cep telefonu, tablet)
11. Toplumun belli bir kısmı sosyal medyanın faydalarından çok zararı olduğunu diğer bir kısmı ise faydalarının zararından çok daha fazla olduğunu düşünmektedir. Siz sosyal medyaya ilişkin görüşünüzü olumlu-olumsuz aşağıdaki skalaya göre nasıl puanlardınız.

-10 (olumsuz) 0 +10 (olumlu)

-10	-9	-8	-7	-6	-5	-4	-3	-2	-1	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10

12. Aşağıdaki sosyal medya uygulamalarından hangilerini kullandığınızı ve ne sıklıkla kullandığınızı belirtiniz.

	Facebook	Twitter	Instagram	Youtube	Whatsapp	Gmail	Foursquare	Fizy	Swarm	Periscope	Skype	Google+	Scotty	Diğer...
Her gün kullanıyorum														
Ara sıra kullanıyorum														
Hesabım var fakat hiç kullanmıyorum														
Hesabım yok														

AÇIKLAMA: Aşağıda çalışma yaşamınızdaki bazı deneyimler ile ilgili ifadelere yer verilmektedir.

Sizden, her ifadeyi dikkatlice okumanız ve kendiniz için en doğru olan ifadenin üzerine **X** işaretini koymanız istenmektedir. Lütfen boş madde bırakmayınız ve her durum için bir işaretleme yapınız.

	İŞ YAŞAMINDA YALNIZLIK ÖLÇEĞİ	Hiç Uygun Değil	Uygun Değil	Kararsızım	Uygun	Çok Uygun
1	İş ortamında baskı altındayken iş arkadaşlarım tarafından yalnız bırakıldığımı hissederim.					
2	Çoğunlukla iş arkadaşlarının bana mesafeli durduklarını hissediyorum.					
3	Birlikte çalıştığım insanlarla arama mesafe koyduğumu hissediyorum.					
4	Kendimi iş arkadaşlarımdan duygusal olarak uzak hissediyorum.					
5	İş yerindeki ilişkilerimden memnunum.					
6	Çalıştığım iş yerinde dostluk anlayışı hakimdir.					
7	İş arkadaşlarımla birlikteyken çoğu zaman kendimi dışlanmış hissediyorum.					
8	İş yerinde çoğu zaman diğer çalışanlarla birlikte aramda bir kopukluk hissederim.					
9	İş yerindeyken kendimi genel bir boşluk duygusu içinde hissederim.					
10	İş yerinde sosyal ilişkilerim vardır.					
11	İş yerimdeki sosyal etkinliklere (piknik, parti, yemek) katılırım.					
12	İş yerinde gerektiğinde işle ilgili günlük sorunlarımı konuşabileceğim biri var.					
13	İş yerinde istediğimde kişisel düşüncelerimi paylaşabileceğim kimse yoktur.					
14	İş yerinde mola zamanlarında beraber vakit geçirebileceğim biri vardır.					
15	Kendimi iş yerindeki arkadaş grubunun bir parçası olarak hissederim.					
16	İş yerinde beni dinleme zahmetinde bulunan insanlar vardır.					
	SOSYAL MEDYA BAĞIMLILIĞI ÖLÇEĞİ- YETİŞKİN FORMU	**Hiç Uygun Değil**	**Uygun Değil**	**Kararsızım**	**Uygun**	**Çok Uygun**
1	Sosyal medyayı gerçek dünyadan bir kaçış olarak görüyorum.					
2	Sosyal medyada planladığımdan daha uzun süre kalırım.					
3	Kendimi mutsuz hissettiğim zamanlarda sosyal medyada olmak beni rahatlatır.					
4	Sosyal medyada çok zaman geçirdiğimden işlerimi aksatıyorum.					
5	Sosyal medyaya gerekmedikçe girmem.					
6	Sosyal medya yüzünden verimliliğimin azaldığını fark ediyorum.					
7	Sosyal medyada çok zaman geçirdiğim için çevremdekiler beni eleştirirler.					
8	Sosyal medyayı kullanırken biri beni rahatsız ettiğinde sinirleniyorum.					
9	Sosyal medyada iken kendimi özgür hissediyorum.					
10	Sabah uyandığımda ilk işim sosyal medyaya girmek olur.					
11	Sosyal medya kullanmayı sevmiyorum.					
12	Güncel olaylardan haberdar olmak için sosyal medyadan ayrılamıyorum.					
13	Çevremde birileri varken bile, sosyal medyada olmayı tercih ederim.					
14	Özel bazı duyuruları görebilmek ya da paylaşabilmek için sosyal medyada daha çok zaman geçiriyorum.					
15	Sosyal medyadan dolayı aile üyelerini ihmal ettiğim olur.					
16	İnsani amaçlı sosyal projelerde yer almak için sosyal medyayı kullanmaktan kendimi alamıyorum.					
17	Sosyal medyada bağlantı kurduğum insanlara kendimi daha iyi anlatıyorum.					
18	Sosyal medyadaki arkadaşlıkları gerçek yaşamdaki arkadaşlıklara tercih ederim.					
19	Sosyal medya gruplarıyla iletişim halinde olabilmem için sosyal medyayı daha uzun süre kullanırım.					
20	Çeşitli sosyal duyarlılıklar konusunda çabuk haberdar olma isteği beni daha çok sosyal medyada olmaya itiyor.					

Ek-2 Kurum İzni

İSTANBUL İL SAĞLIK MÜDÜRLÜĞÜ - İSTANBUL
SAĞLIĞIN GELİŞTİRİLMESİ BİRİMİ
23/08/2019 12:15 - 16867222 - 604.01.02 - E.2746
00099707578

T.C.
İSTANBUL VALİLİĞİ
İl Sağlık Müdürlüğü

Sayı : 16867222-604.01.02
Konu : Mehmet GENCER'in Tez Çalışması

ÜMRANİYE EĞİTİM VE ARAŞTIRMA HASTANESİNE

İlgi : a) 06/08/2019 tarihli ve 71211201-57233 sayılı yazısı.
b) 20/08/2019 tarihli ve 54132726-771-225 sayılı yazınız.

İlgi a) sayılı yazı ile İstanbul Üniversitesi-Cerrahpaşa Lisansüstü Eğitim Enstitüsü Hemşirelikte Yönetim Anabilim Dalı Yüksek Lisans Programı Öğrencisi **Mehmet GENCER'in "Sosyal Medya Bağımlılığı ve İş Yaşamında Yalnızlık: Hemşireler Üzerinde Bir Araştırma"** başlıklı tez çalışmasını, Hastanenizde yapma talebi Birimimize iletilmiştir.

Söz konusu araştırma ilgi b) sayılı yazı ile belirtilen uygun görüşünüze istinaden Müdürlüğümüzce onaylanmıştır.

Gereğini bilgilerinize rica ederim.

e-imzalıdır.
Op. Dr. Kemal TEKEŞİN
Başkan

Sağlığın Geliştirmesi Birimi Seyitnizam Mah. Mevlana Cad. No:85
Zeytinburnu/İSTANBUL
Telefon: Faks No:
E-Posta:yesim.biyik@saglik.gov.tr İnt.Adresi: yesim.biyik@saglik.gov.tr

Bilgi için:Yeşim BIYIK
MEMUR
Telefon No:(0 212) 638 33 99

Evrakın elektronik imzalı suretine http://e-belge.saglik.gov.tr adresinden 97f14440-3e68-407d-aae6-6c6798890a26 kodu ile erişebilirsiniz.
Bu belge 5070 sayılı elektronik imza kanuna göre güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır.

Ek-3 Bilgilendirilmiş Gönüllü Onam Formu

BİLGİLENDİRİLMİŞ GÖNÜLLÜ ONAM FORMU

Sizi Mehmet GENCER tarafından Dr. Öğr. Üyesi Feride EŞKİN BACAKSIZ danışmanlığında yürütülen "Sosyal Medya Bağımlılığı ve İş Yaşamında Yalnızlık: Hemşireler Üzerinde Bir Araştırma" başlıklı yüksek lisans tezi kapsamında uygulanacak bu araştırmaya katılmaya davet ediyoruz.

Bu araştırmanın amacı aşağıda sorulan sorulara yanıt bularak araştırmada anlamlı bir fark olup olmadığının saptanmasıdır.

- Hemşirelerin sosyal medya kullanım durumları/bağımlılık düzeyleri nasıldır?
- İş yaşamında deneyimledikleri yalnızlık ne düzeydedir?
- Hemşirelerin sosyal medyaya bağımlılıkları ve iş yaşamında deneyimledikleri yalnızlık arasında bir ilişki var mıdır?
- Hemşirelerin sosyal medyaya bağımlılıkları ve iş yaşamında deneyimledikleri yalnızlık düzeyleri üzerinde anlamlı fark oluşturan kişisel ve mesleki özellikleri hangileridir?

Araştırmada sizden tahminen **10 dakika** ayırmanız istenmektedir. Araştırmaya sizin dışınızda **tahminen 200 – 300 hemşirenin** katılım sağlaması ve veri toplanması hedeflenmektedir.

Bu çalışmaya katılmak tamamen **gönüllülük** esasına dayanmaktadır. Çalışmanın amacına ulaşması için sizden beklenen, kimsenin baskısı veya telkini altında olmadan, size en uygun gelen cevapları içtenlikle verecek şekilde cevaplamanızdır. Bu formu okuyup onaylamanız, araştırmaya katılmayı kabul ettiğiniz anlamına gelecektir. Ancak, çalışmaya katılmama veya katıldıktan sonra herhangi bir anda çalışmayı bırakma hakkına da sahipsiniz. Bu çalışmadan elde edilecek bilgiler tamamen araştırma amacı ile kullanılacak olup kişisel bilgileriniz **gizli tutulacaktır;** ancak verileriniz yayın amacı ile kullanılabilir.

İletişim bilgileriniz ise sadece izninize bağlı olarak ve farklı araştırmacıların sizinle iletişime geçebilmesi için "ortak katılımcı havuzuna" aktarılabilir. Eğer araştırmanın amacı ile ilgili verilen bu bilgiler dışında şimdi veya sonra daha fazla bilgiye ihtiyaç duyarsanız araştırmacıya şimdi sorabilir veya **mehmetgencer7@hotmail.com** e-posta adresi ve **0545 230 99 25** numaralı telefondan ulaşabilirsiniz. Araştırma tamamlandığında genel/size özel sonuçların sizinle paylaşılmasını istiyorsanız lütfen araştırmacıya iletiniz.

Yukarıda yer alan ve araştırmadan önce katılımcıya verilmesi gereken bilgileri okudum ve katılmam istenen çalışmanın kapsamını ve amacını, gönüllü olarak üzerime düşen sorumlulukları anladım. Çalışma hakkında yazılı ve sözlü açıklama aşağıda adı belirtilen araştırmacı/araştırmacılar tarafından yapıldı. Bana, çalışmanın muhtemel riskleri ve faydaları sözlü olarak da anlatıldı. Kişisel bilgilerimin özenle korunacağı konusunda yeterli güven verildi.

Bu koşullarda söz konusu araştırmaya kendi isteğimle, hiç bir baskı ve telkin olmaksızın katılmayı kabul ediyorum.

Katılımcının/Hemşirenin:
Adı-Soyadı: .....
İmzası:

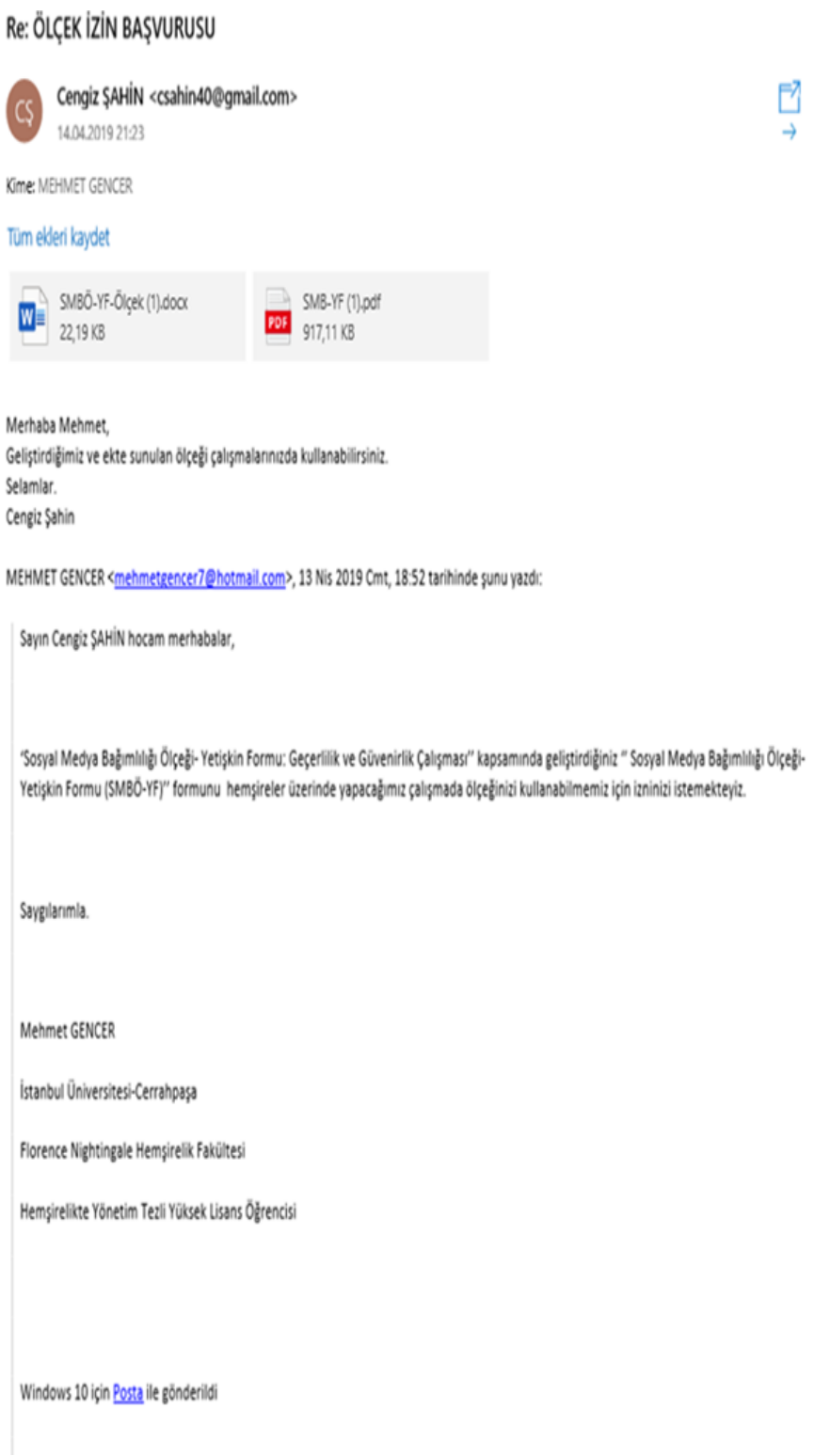
İletişim Bilgileri: e-posta: Telefon:

İletişim bilgilerimin diğer araştırmacıların benimle iletişime geçebilmesi için "ortak araştırma havuzuna" aktarılmasını; ☐kabul ediyorum ☐kabul etmiyorum (lütfen uygun seçeneği işaretleyiniz)

Araştırmacının
Adı-Soyadı: Mehmet GENCER
İmzası:

Akademik Danışmanın
Adı-Soyadı: Feride EŞKİN BACAKSIZ
İmzası:

Ek-4 Ölçek Kullanım İzni

Re: ÖLÇEK İZİN BAŞVURUSU

Cengiz ŞAHİN <csahin40@gmail.com>
14.04.2019 21:23

Kime: MEHMET GENCER

Tüm ekleri kaydet

SMBÖ-YF-Ölçek (1).docx
22,19 KB

SMB-YF (1).pdf
917,11 KB

Merhaba Mehmet,
Geliştirdiğimiz ve ekte sunulan ölçeği çalışmalarınızda kullanabilirsiniz.
Selamlar.
Cengiz Şahin

MEHMET GENCER <mehmetgencer7@hotmail.com>, 13 Nis 2019 Cmt, 18:52 tarihinde şunu yazdı:

> Sayın Cengiz ŞAHİN hocam merhabalar,
>
> 'Sosyal Medya Bağımlılığı Ölçeği- Yetişkin Formu: Geçerlilik ve Güvenirlik Çalışması'' kapsamında geliştirdiğiniz '' Sosyal Medya Bağımlılığı Ölçeği-Yetişkin Formu (SMBÖ-YF)'' formunu hemşireler üzerinde yapacağımız çalışmada ölçeğinizi kullanabilmemiz için izninizi istemekteyiz.
>
> Saygılarımla.
>
> Mehmet GENCER
>
> İstanbul Üniversitesi-Cerrahpaşa
>
> Florence Nightingale Hemşirelik Fakültesi
>
> Hemşirelikte Yönetim Tezli Yüksek Lisans Öğrencisi
>
> Windows 10 için Posta ile gönderildi

ÖLÇEK İZİN BAŞVURUSU

MG

MEHMET GENCER <mehmetgencer7@hotmail.com>

30.05.2019 11:38

Kime: tayfun.dogan@uskudar.edu.tr

Sayın Tayfun DOĞAN hocam merhabalar,

"İş Yaşamında Yalnızlık Ölçeği Türkçe Formunun Geçerlilik ve Güvenilirlik Çalışması" kapsamında geliştirdiğiniz "İş Yaşamında Yalnızlık Ölçeği" formunu hemşireler üzerinde yapacağımız çalışmada ölçeğinizi kullanabilmemiz için izninizi istemekteyiz.

Saygılarımla.

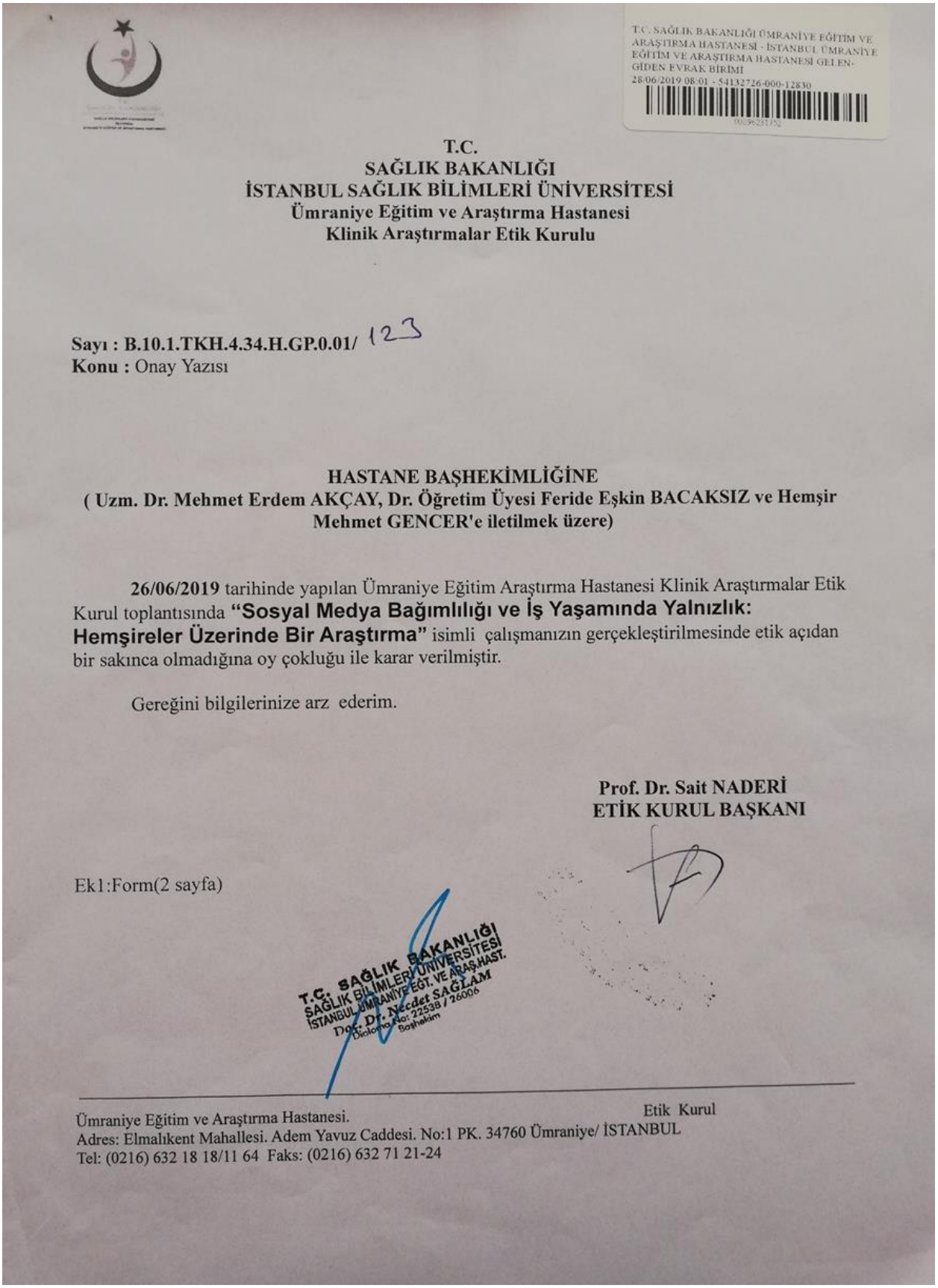
Mehmet GENCER

İstanbul Üniversitesi-Cerrahpaşa

Florence Nightingale Hemşirelik Fakültesi

Hemşirelikte Yönetim Tezli Yüksek Lisans Öğrencisi

ETİK KURUL KARARI

T.C. SAĞLIK BAKANLIĞI ÜMRANİYE EĞİTİM VE ARAŞTIRMA HASTANESİ - İSTANBUL ÜMRANİYE EĞİTİM VE ARAŞTIRMA HASTANESİ GELEN-GİDEN EVRAK BİRİMİ
28/06/2019 08:01 - 54132726-000-12830

T.C.
SAĞLIK BAKANLIĞI
İSTANBUL SAĞLIK BİLİMLERİ ÜNİVERSİTESİ
Ümraniye Eğitim ve Araştırma Hastanesi
Klinik Araştırmalar Etik Kurulu

Sayı : B.10.1.TKH.4.34.H.GP.0.01/ 123
Konu : Onay Yazısı

HASTANE BAŞHEKİMLİĞİNE
(Uzm. Dr. Mehmet Erdem AKÇAY, Dr. Öğretim Üyesi Feride Eşkin BACAKSIZ ve Hemşir Mehmet GENCER'e iletilmek üzere)

26/06/2019 tarihinde yapılan Ümraniye Eğitim Araştırma Hastanesi Klinik Araştırmalar Etik Kurul toplantısında **"Sosyal Medya Bağımlılığı ve İş Yaşamında Yalnızlık: Hemşireler Üzerinde Bir Araştırma"** isimli çalışmanızın gerçekleştirilmesinde etik açıdan bir sakınca olmadığına oy çokluğu ile karar verilmiştir.

Gereğini bilgilerinize arz ederim.

Prof. Dr. Sait NADERİ
ETİK KURUL BAŞKANI

Ek1:Form(2 sayfa)

T.C. SAĞLIK BAKANLIĞI
SAĞLIK BİLİMLERİ ÜNİVERSİTESİ
İSTANBUL ÜMRANİYE EĞT. VE ARAŞ.HAST.
Doç. Dr. Necdet SAĞLAM
Diabetoloji No: 22538 / 26006
Başhekim

Etik Kurul

Ümraniye Eğitim ve Araştırma Hastanesi.
Adres: Elmalıkent Mahallesi. Adem Yavuz Caddesi. No:1 PK. 34760 Ümraniye/ İSTANBUL
Tel: (0216) 632 18 18/11 64 Faks: (0216) 632 71 21-24

İNTİHAL RAPORU İLK SAYFASI

SOSYAL MEDYA BAĞIMLILIĞI VE İŞ YAŞAMINDA YALNIZLIK-HEMŞİRELER ÜZERİNDE BİR ARAŞTIRMA

ORIJINALLIK RAPORU

%12	%10	%4	%7
BENZERLIK ENDEKSI	İNTERNET KAYNAKLARI	YAYINLAR	ÖĞRENCI ÖDEVLERI

BIRINCIL KAYNAKLAR

1	dergipark.org.tr İnternet Kaynağı	%1
2	Submitted to Fatih University Öğrenci Ödevi	%1
3	Submitted to Selçuk Üniversitesi Öğrenci Ödevi	%1
4	www.researchgate.net İnternet Kaynağı	%1
5	www.medikalakademi.com.tr İnternet Kaynağı	%1
6	rekcad2019.org İnternet Kaynağı	%1
7	Submitted to Bahcesehir University Öğrenci Ödevi	<%1
8	Submitted to Okan Ãniversitesi Öğrenci Ödevi	<%1

ÖZGEÇMİŞ

Kişisel Bilgiler

Adı	Mehmet	Soyadı	Gencer
Doğ.Yeri	Pazarcik	Doğ.Tar.	10.07.1993
Uyruğu	T.C.	TC Kim No	41926765550
Email	mehmetgencer7@hotmail.com	Tel	0545 230 99 25

Eğitim Düzeyi

	Mezun Olduğu Kurumun Adı	Mez. Yılı
Doktora		
Yük.Lis.	İstanbul Üniversitesi-Cerrahpaşa	Devam ediyor
Lisans	İnönü Üniversitesi-Malatya	2016
Lise	Pazarcık Anadolu Lisesi	2012

İş Deneyimi (Sondan geçmişe doğru sıralayın)

	Görevi	Kurum	Süre (Yıl - Yıl)
1.	Hemşire	SBÜ Ümraniye Eğitim ve Araştırma Hastanesi	Devam ediyor
2.	Hemşire	Yeditepe Üniversitesi İhtisas Hastanesi	2017-2019

Yabancı Dilleri	**Okuduğunu Anlama***	**Konuşma***	**Yazma***	**KPDS/ÜDS Puanı**	**Yökdil Puanı**
İngilizce	İyi	İyi	İyi		56
Almanca	Orta	Orta	Orta		

***Çok iyi, iyi, orta, zayıf olarak değerlendirin

	Sayısal	**Eşit Ağırlık**	**Sözel**
ALES Puanı	71,99	72,46	66,83

Bilgisayar Bilgisi

Program	Kullanma becerisi
MS OFFİCE	İyi
SPSS	Orta